

APOCALIPSIS O REVELACION A SAN JUAN

¹ Yoozqui tii liwruquiz cjirta puntunaca Jesucristužquiz mazinchičha, Jesucristo niiž sirwiñi žoñinacžquiz maznajo. Tii puntunacaqui waji wataquičha. Jesucristuqui niiž sirwiñi Juanžquin anjila cuchanžquichičha, tii liwruquiz cjijrtanaca zizta cjejajo. ² Wejr Juanqui tjapa nii zizta puntunacžquitztan cjiručha, jaknužt wejr nii zizzinžlaja, jalla nužupan. Jaziqui Yooz takumi nižaza Jesucristuž maztami chiyučha. Nižaza tjapa weriž chertanacami chiyučha. Tjappacha werarapan cjiručha.

³ Jakziltat žoñinacžquiz tii Yooziž tjaata takunaca liiħaja, jalla niiqui cuntintuž cjequičha. Nižaza jakziltat tii Yooziž tjaata takunaca nonžaja, nižaza niiž jaru kamčhaja jalla niiqui zakaz cuntintuž cjequičha. Tii puntunaca cumplis tim-punaca žcatžinžquičha.

JUANQUI ICLIZANACZQUIN CJIRCHA

⁴ Wejr Juanqui pakallawk Asia yokquin žejlñi iclizanacquin cjiručha. Yoozqui ančhucaquiz zumpachaj yanapt'ila, nižaza Yoozqui ančhucaquiz walikaj kamkatla. Yoozqui tuquitanpachami anzimi jaztanami wiñayjapa tirapan žejlčha. Yooz mantiz julz yujcquiz pakallawk zuma ispiritunaca žejlčha. Ninacaqui ančhuc walikaj kamkatla. ⁵ Nižaza Jesucristuqui ančhuc walikaj kamkatla. Jesucristučha

lijitum chiiñiqui. Nižaza primir ticziquiztan jacatatchi žoñičha. Nižaza Jesucristupančha tjapa tii muntuquiz žejlñi mantíni reynacžquiz mantíñiqui. Cristuqui učhum ancha okzičha. Nekztan učhum ujnacquiztan ticzičha. Jalla nuž ticžcu, učhum liwriichičha, niiž ljok tjawkchiž cjen. ⁶ Nekztan Jesucristuqui učhum utchičha, niižtan chicapacha mantíñijapa, nižaza Yooz Ejpžquiz rispitñijapa. Jalla nii Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza wiñayjapa mantíñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁷ Cjuñzna. Tsjii nooj Jesucristuqui tsjir taypiquiz tjonaquic̄ha. Jalla nuž tjonan tjapa žoñinacaqui nii cheraquic̄ha; Jesucristo quintra paañi žoñinacami nii zakaz cheraquic̄ha. Nekztanaqui tjapa wajtchiz ana criñi žoñinacaqui kaaquic̄ha, ninaca casticz ora tjonchiž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁸ Yooz Jilirioui tuž cjičha: “Wejrtčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtčha tjappacha mantíñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitčha wejrqui tjappachtajapa”. Jalla nuž cjičha tjapa aztan mantíni Yooz Jilirioui. Niiqui anzimi, tuquitanami, jaztanami žejlčha.

⁹ Wejr Juanqui ančhucaquin cjijržcučha. Wejrqui ančhuca jiltčha, Jesucristužquin kuz tjaatiquiztanaqui. Učhumqui Yooz mantuquiz kamchiz cjen, sufričha. Pero čhjul sufritami žejlčhaja, Jesucristuqui učhumnacquizimi pasensis kuzziz cjiskatčha. Wejrqui kot taypiquiz kolta yokquiz želučha, Patmos cjita tii yoka. Jalla ticju preso želučha, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan maztiquiztan.

JESUCRISTUZ CHERTA

10 Tsjii Yooz tjuñquiziqui Yooz Espíritu Santuqui wejt kuzquiz ancha tjonchičha. Tjonžcu jalla tii watchičha. Tsjii alto jora nonzinčha wir kjutñi, trumpetž pekz joražtakaz nonzinčha. **11** Nii jo-raqui tuž cjichičha:

—Wejrtčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtčha tjappacha mantíñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitčha wejrqui tjappachtajapaqui”. Jaknužt amqui cheračhaja, jalla nii chertanaca cjijra. Nekztan nii libro pakallawk iclizanacquin apaya, Efeso iclizquin, nižaza Esmirna iclizquin, nižaza Pérgamo iclizquin, nižaza Tiatira iclizquin, nižaza Sardis iclizquin, nižaza Filadelfia iclizquin, nižaza Laodicea iclizquin. Jalla nii Asia cjeta provinciquin žejlñi iclizanacquin nii cjirtaqui apaya.

12 Jalla nekztanaqui wir kjutñi kjutzinčha cherz-japa, jectpan nižta paljayzqui, nuž cjican. Jalla nuž kjutžcu tsjii pakallawk kor cantiler cherzinčha. **13** Nii cantiler taypiquiz tsjii žoñižtakaz tsijtchi želatčha. Niiqui tol zquitcheztačha, nižaza quecquiz tsjii pal kor sinturunchiztačha. **14** Nižaza niiž ach charami chiwitačha, chiw chomažtakaz, nižaza chiw kjatnižtakaz. Niiž čhujcquinacaqui ujžtakaz c'ajatčha. **15** Niiž kjojchanacaqui zuma llijatčha jurnuquiz tjiñanta korižtakaz. Niiž jo-raqui wacchi kjaz puquiz kjawnižtakaztačha. **16** Niiž žew kjarquiz pakallawk warawaranaca tanzitačha. Niiž atquiztan pajk ar cuchillužtakaz

ulnatčha, porap kjuttan archiz. Niiž yujcqui zmali tjuñižtakaz c'ajatčha.

¹⁷ Jalla nii cheržcu, niiž kjojchquiz tjojtsinčha, ticzižtakaz. Niizti wejr lanzičha žew kjaržtan. Jalla nuž lanžcu tuž cjichičha:

—Wejr ana eksna amqui. Primirquitztanpacha asta wiricama želučha. Wejrtčha juc'ant chekanaqui tjappachquitztanami. ¹⁸ Wejrtčha žetiňtqui. Wejrqui ticzinčha. Pero wejtquiz cherzna. Wiñayjapa žetučha. Nižaza wejrqui mantučha ticzmi, nižaza ticz yokami. ¹⁹ Jaziqui cjijraquičha jaknužum cherčhaja, jalla nii. Cjijraquičha tii timpu watchinacami, nižaza jazta timpu tjonanami, nii. ²⁰ Wejt žew kjarquiz pakallawk warawaranaca žejlčha. Jalla nii cherchamčha, nižaza pakallawk cantilerunaca cherchamčha. Ninaca tuž cjičha: nii pakallawk warawaranacaqui pakallawk iclizanacž irpiňinacačha. Nii pakallawk cantilerunacaqui pakallawk iclizanacačha.

2

EFESO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹ Efeso icliz irpiňižquin tuž cjijra: “Tsjiiqui žew kjarquiz pakallawk warawara tanža, nižaza pakallawk kor cantiler taypiquiz ojklayčha. Jalla niíqui tuž cjičha: ² Ančhucaž paatanacami pajučha. Ančhucqui wejttajapa ancha langža. Nižaza sufričiž cjenami ančhucqui tjurt'iňi kuzzizza. Nižaza ančhucqui ana zum kamaňchiz žoňinaca ana cherz pecčha. Nižaza jakziltat ‘apostultčha wejrqui’ cjican ojklayčhaja, jalla

ninaca wawczinčhucčha ančhucqui, werara ana werara jalla nii. Jalla nižtiquiztan jecnacat ana werar apóstol ojklayčhaja, jalla nii zizzinčhucčha.

³ Wejrqui zizučha, ančhucqui pasinsis kuztan sufričha, wejtquiz criican. Nižaza wejtquiz kuzziz cjen walja awantichinčhucčha. Nižaza wejttajapa walja langzinčhucčha, ana ocha nayžcu. ⁴ Pero tsjii ujchizza ančhucqui. Jaknužt ančhucqui primero tjapa kuz wejttan ancha munazitčhaja, jalla nižta ana tira munazičha. Anz wejttan upa munazičha. ⁵ Cjuñzna, jaknužt ančhucqui primero ancha zuma munaziňi kuzziz cjistčhaja. Nižaza cjuñzna jaknužt anzioui upa munaziňi kuzziz cjistčhaja. Jalla nii cjuñzcu, ‘ujchizpantčha wejrqui’ cjis waquizičha. Nekztan wilta ancha zuma munaziňi kuzziz cjee, wilta zuma kamzjapa. Ana wilta zuma munaziňi kuzziz cjequiž niiqui, am cantileruqui kjaňtaž cjequičha; nekztan ančhuca icliza tjtanta cjequičha.

⁶ Pero ančhucaltajapa tsjii zuma obra žejlčha, ančhucqui ana wal nicolaítas parti žoñinacž quintrajapa chjaawjkatčha, jalla nii. Wejrqui ninacž quintrajapa zakal chjaawjkatučha.

⁷ Jakziltat nonzni cjuñchiz cječhaja, nonzla Espíritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquiz wejrqui permiso tjaaa-ačha, žeti tjaaaňi muntiquiztan lulajo. Yooz zuma yokquin žejlčha nii zuma muntiqui”.

ESMIRNA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁸ Esmirna icliz irpiňižquin tuž cijjra: “Tsjiiqui primirquiztanpacha wiricama žejlčha. Jalla

niičha juc'ant chekanaqui tjappachquiztanami. Niiqui ticzičha, nižaza wilta žejtñi cjissičha. Jalla niiqui tuž cjičha: ⁹ Wejrqui zizučha, ančhucqui ancha sufričha, nižaza t'akjiri žejlčha. Pero ricachužtakazza ančhucqui, Yooz wajtchiz žoñinacaž cjican. Judío žoñinacaqui ančhuca quintra ancha anawal takunaca chiičha. Ninacaqui anačha ultim werar judionacaqui. Ninacačha Satanás diabluž partiquiziqui. ¹⁰ Jaknužt ančhucqui sufračhaja, nuž sufrisquiztan ana tsuca. Cwitasa, diabluqui yekjapanaca ančhucaquitztan carsilquiz chawckataquičha, ančhucaž ujquiz tjojtskatzjapa. Ančhucqui tunca tjuñi intiru ancha sufraquičha. Ticzcama wejtquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nekztanaqui wejrqui ančhucaquiz wiñayjapa žezi tjaa-ačha, tsjii premiužtakaz. ¹¹ Jakziltat nonzñi cjuñchiz cječhaja, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat ana walinacquiztan atipačhaja, jalla niiqui infiernuquin castictiquitztan liwriitaž cjequičha. Infiernuquin casticzqui curpumi animumi wiñaya sufričha. ‘Pizc ticz’ cjitačha nii infiernuquin sufrisqui”.

PERGAMO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹² Pergamum icliz irpiñižquin tuž cjijra: “Tsjii qui porap kjuttan ar cuchillužtakaz žejlčha. Jalla niiqui tuž cjičha: ¹³ Wejrqui pajučha, tjapa ančhucaž paatami. Jakziquin Satanás diabluqui mantičhaja, jalla nicju ančhuc žejlčha. Jalla nižta žejlchiz cjenami tirapanž wejtquiz tjurt'iñi kuzzizza. Wejtquin kuz tjaazqui ana jaytičha,

ancha sufrichiž cjenami. Nii ancha sufriſ tim-puquiz tsjiiqui ančhucaquitztan Antipas cjitaqui contataquičha. Antipasqui wejt puntuquitztan tis-ticu cjicanaqui zuma ticlarňičha, nižaza wejtquiz kuz tjaanipančha. Jakziquin Satanás diabluqui mantichaja, jalla nicju Antipas contataquičha.

¹⁴ Nonžna; tsjii kjaž ujnaca ančhucž quintra tjeenznučha. Yekjap ančhucaquitztan anawal tjaajintanaca catokchinčhucčha. Nii tjaajintanacaqui Balaamž cjita tjaajintažtakazza. Tuquita tim-puqui nii Balaamqui Balak cjita žoñžquiž tjaajizičha, jaknužt Israel žoñinaca ujquiz tjojtskatchu-cazlaja, jalla nii. Nekztanaqui Balak cjitaqui Israel žoñinaca ujnacquiz tjojtskatchičha. Jazi-iqui Israel žoñinacaqui adulterio paachičha, nižaza žoñži paata yooznacquiz tjaata čhjeri lujlchičha. Jalla nižta ujnacquiz tjojtskatchičha Balak cji-taqui.

¹⁵ Nižaza yekjap ančhucaquitztan nicolaítas tjaajintanaca catokchinčhucčha. Ninacž tjaajinta quintragapa chjaawjkatučha.

¹⁶ Ančhucaž anawali ujnaca paatiquitztan ‘ujchizpantčha’ cjis waquizičha; kuz campiiz waquizičha. Ujnac-quitztan ana jaytaquiž niiqui, ančhucqui castictaž cjequičha. Wejrqui ančhucaquitz wajilla tjonačha, ujchiznacž quintra paazjapa. Wejt atquitztan ulanňi ar cuchillžtan ninacž quintra paa-ačha.

¹⁷ Jakziltat nonzni cjuñchiz cječhaja, nonzla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chitaqui. Jakziltat anawalinacquitztan atipačhaja, jalla niižquin ana pajta maná tja-a-ačha, lujlzjapa. Nižaza niižquin tsjii chiw maz tja-a-ačha. Nižaza chiw mazquiz niiž ew tjuu cijirtaž cjequičha. Nii ew tjuuquí ana jakziltami zizza, nii tanzni žoñikaz

zizaquičha".

TIATIRA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

18 Tiatira icliz irpiñižquin tuž cijra: "Tsjiłqui žejlčha, ujžtakaz c'ajni čhujcchiz, nižaza niiž kjojchanacaqui jurnuquiz tjiñanta korižtakazza. Jalla niičha Yooz Majchqui. Niiqui tuž cjičha:

19 Wejrqui ančhucaž paatanacami pajučha. Ančhucqui zuma munaziňi kuzzizza, nižaza wejtquiz tjapa kuztan criičha, nižaza wejtquiz tjapa kuztan sirwičha, nižaza pasinsis kuztan sufričha. Ančhucaž primir paata obranacquitztan ančhucaž anzta paata obranaca juc'ant zumačha. **20** Wejrqui cjiwčha, tii ujchizza ančhucqui. Tsjaā anawal maataka žejlčha, Jezabel cjičhi maatakažtakaz. Naaqui cjiñčha, 'Wejrtčha Yooz taku parliňtqui'. Jalla nuž cjican, wejtquiz sirwiñinacžquiz incallčha.

Naaža incalltiquiztanaqui criichi žoñinacaqui adulteriuquiz ojklayčha; nižaza žoñiž paata yooznacquiz tjaata čhjerinaca luljčha. Jalla nuž ana zuma tjaajnan, ančhucqui naaža puntuquitztan ana kjaž cjiñčhucčha. Pero nii anawal tjaajintaž quintra chiiz waquizičha.

21 Wejrqui pasensis kuz tjewzinčha, naaqui 'ujchizpantčha' cjican ujnacquitztan jaytizjapa. Pero naaqui uj paaznacquitztan anapan jaytiz pecčha; uj paaz pecčha. **22** Jalla nižtiquitztan naa sufriskatačha. Nižaza jakziltat naatan chica wejt quintra ujnaca paačhaja, jalla ninacazakaz ancha sufriskatačha. Naaža tjaajinta anawalinaca paazquitztan ana jaytaquž niiqui, panž sufriskattaž cjequičha. **23** Naa irat

ana zum kamañchiz žoñinaca conačha. Jalla nekztan tјapa iclizanacquiz žejlňi žoñinacaqui naaznaquic̄ha, wejrqui čhjul žoñiž kuzquiz pinsitami zizučha. Nižaza paata obranacquitztan jama zapa maynižquiz zumanacal tjaa-ačha.

²⁴⁻²⁵ Parti ančhuc Tiatir criichinacaqui naaža tjaajinta ana catokchinčhucčha. Satanás diabluž chjojzaka tjaajintanaca ana mitisňi cjissinčhucčha. Ančhucaquiz tuž cjiwčha, jaknužt ančhucqui wejt tjaajintanaca catokčhaja, jalla nižta tirapan catokaquičha, wejr tjonzcama. Ana iya mantučha.

²⁶ Jakziltat anawalinacquitztan atipčhaja, nižaza tii muntu tucuzinzcama wejt munaňpi jarupanž kamčhaja, jalla niižquiz wejrqui mantiz poder tjaačha nacionanacchiz žoñinacžquiz mantizjapa.

²⁷ Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiz poder wejtquiz tjaatčhaja, jalla nižta irata wejrqui mantiz poder ninacžquiz tjaaačha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui anawali paaňi žoñinacžquiz zuma c'aripacha mantaquičha, tsjii ljoc mazca t'unapacha kjolsnas, jalla nižta.

²⁸ Nižaza wejrqui ninacžquiz zumanacal tjaačha wenzta chawc warawaražtakaz.

²⁹ Jakziltat nonžni cjuñchizlaja, jalla niíqui nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

3

SARDIS ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹ Sardis icliz irpiňižquin tuž cjijra: “Tsjiižta pakallawk Yooz ispiritunaca žejlčha, nižaza pakallawk warawaranaca žejlčha. Jalla niíqui tuž cjičha: Ančhucaž paata obranaca

pajučha. Zoñinacaqui ančhuca puntuquiztan cjiñičha, ‘Zuma kamañchizza’ cjiñičha. Jalla nuž chiichiż cjenami, ultimu ana zum kamañchizza; ticziżtakazza ančhucqui. ² Ančhucqui ana zuma kamañanaca eca. Zuma kamañquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Tira anawali kamañchizlaj niiqui, castictaž cjequic̄ha. Wejrqui ančhuca paata obranaca yatisinzinčha, Yooz yujcquiz anawaličha, nii. ³ Cjuñzna ančhucqui, tuqui catokta tjaajintanacami, nižaza nonztanacami panž catoka. Jaziqui nii jaru wilta zumapan kama; nižaza ančhuca ujnaca paaznacquiztan jayta, ‘ujchizpantčha’, cjican. Ančhucqui ana zuma kamañquiztan ana ecaquiz niiqui, castictaž cjequic̄ha. Wejrqui tiripintit tjonačha, tsjii tjañižtakaz. Ana pinsita orquiz tjonačha, ančhuc casticjapa. ⁴ Tsjii kjaž ančhuc Sardis žoñinacaqui zuma kamañchizza. Ančhucčha zuma ana ch'izlli zquitchiztakazqui. Jalla nižtiquiztan ančhuc zuma žoñinacaqui wejttan chicaž juc'ant zuma kamaquic̄ha zuma chiw limpu zquitchiztakaz. Jalla nuž waquizičha ančhucaltaqui. ⁵ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla ninacaqui zuma kamañchiz cjequic̄ha zuma chiw limpu zquitchiztakaz. Nižaza ninacž tjuunaca anal akznačha žejtñi žoñinacž tjuu apuntita liwruquiztan. Nižaza wejt Yooz Ejpž yujcquiz, nižaza Yooz anjilanacž yujcquiz ninacž puntuquiztan tictaračha, ‘Wejt partiquizza tinacaqui’ cjicanaqui. ⁶ Jakziltažlaja nonzñi cjuñchiz, nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

FILADEFIA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁷ Filadelfia icliz irpiñiżquin cjijra: “Tsjiičha juc'ant zumaqui; nižaza lijituračha. Niičha David jilirž mantiz poderchizqui. Nii žoñiqui Yooz partiquiz luzkatasaž niiqui, anaž jecmi nii žoñiż luztiquiz atajasačha. Nižaza Yooz partiquiz ana luzkatasaž niiqui, anaž jecmi luzkatasačha. Jalla niiqui tuž cjičha. ⁸ Wejrqui ančhucaž paata obranaca pajučha. Ančhucaltajapa trabajo tjaachinčha wejttā langzjapa. Anaž jecmi ančhuc atajasačha. Ančhucqui ana suti azzizza. Jalla nuž ana zuti azziz cjenami, ančhucqui wejt taku tirapanž catokchinčhucčha, nižaza ančhucqui wejt puntuquiztan ana k'otchinčhucčha, ‘Jesucristo anal pajučha’ cjicanaqui. ⁹ Nonžna. Yekjap žoñinacaqui cjiñičha, ‘Wejractčha Yooztajapa judío žoñinacaqui’. Jalla nuž chiican, k'otčha. Ultimu ana Yooztajapačha nii žoñinacaqui. Pero Satanás diabluž partiquiz kamniž žoñinacačha. Nonžna. Wejrqui ančhuca yujcquiz ninaca quillskatačha, ančhucaquiz rispitzjapa. Nižaza wejrqui ninaca ziskatačha, ančhucatan wejttan zuma munaziz, jalla nii. ¹⁰ Wejt mantita ortin jaru kamcan, ančhucqui pasinsis kuztan sufrichinčhucčha. Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhuc liwriyačha juc'ant sufris timpuquiztanaqui. Nii timpuqui tjonaquičha. Nekztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ancha sufraquičha, wawcžta cjisjapa. Jalla nii sufris timpuquiztan ančhuc liwriyačha. ¹¹ Nižaza wejrqui wajillal tjonačha. Yooz tjaajintanaca tirapan catokaquičha. Nekztan Yoozqui ančhucaquiz zumanaca tjaaquičha,

tsjii zuma premiužtakaz. Ančhucqui ana jec žoñžquizimi tsjii kjutñi irpiskataquičha nii zumanaca ana pertisnajo. ¹² Jakziltat anawalinacquistan atipačhaja, jalla niižquiz uchačha Yooz kjuyquiz jilirižtakaz. Nižaza nii žoñinacaqui Yooz kjuychizpan cjequičha. Wejt Yooz Ejpž tjuu niižquiz cjijržinačha, Yooz kjuychiz žoñipan tjeezjapa. Nižaza wejt Yooz Ejpž wajtž tjuu niižquiz cjijržinačha. Wejt Yooz Ejpž wajtž tjuuqui ew Jerusalén cjitačha. Yoozqui arajpachquistan nii watja chijunžcaquičha. Nižaza wejt ew tjuu niižquiz cjijržinačha, wejt jila cjican. ¹³ Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

LAODICEA ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹⁴ Laodicea icliz irpiňižquin tuž cjijra: “Tsjiičha juc'ant lijitumaqui. Jalla niiqui zuma razunžtanpan lijitura chiičha Yooz puntu. Primirquiztanpacha niiž cjen tjapa Yooz paatanaca paatatačha. Jalla niiqui tuž cjičha: ¹⁵ Wejrqui ančhucaž paata obranaca pajučha. Ančhucqui ana ancha wejt quintra paachinčhucčha, nižaza ana ancha wejttajapa paachinčhucčha. Wejrqui pecučha, ančhucqui ancha wejt quintra paazjapa, už ancha wejttajapa paazjapa, jalla nuž pecučha. ¹⁶ Jaziqui ana zumačha ančhuca kamzqui. Jalla nižta kamtiquiztan ančhuc chjatkatasasačha, tsjii ana zuma jottažokaz. ¹⁷ Ančhucqui cjiñčhucčha, ‘Ricachutčha wejrnacqui. Jaziqui walikal želučha, ana čhjulumi pecučha’. Jalla nuž

cjiñchucčha. Jalla nuž chiichiž cjenami ančhucqui ana naazinčhucčha, t'akjirižtakaz ančhucqui, nižaza porižtakaz, zur žoñinacažtakaz, nižaza ana zquitchiz žoñinacžtakazza. Ultimu nižta kamañchizza ančhucqui. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquiz chiižinučha, wejtquiz kuzziz cjeyajo. Ujquiz tjiñanta korižtakaz jalla nižta c'achja kamaña ančhucqui wejtquiztan mayz waquizičha, ultim ricachu cjisjapa. Nižaza chiw zquitinacažtakaz jalla nižta zuma kamaña wejtquiztan mayz waquizičha, ančhuca azzuca ujnaca ana cherta cjisjapa. Nižaza čhjujc kullažtakaz wejtquiztan mayz waquizičha, ančhuca ujnacquiztan čhjetinta cjisjapa, nižaza ančhuc Yooz puntu intintiňi cjisjapa. ¹⁹ Jakziltižtan wejrqui zuma munazičhaja, jalla niižquiz chiižinačha. Nižaza zuma ewjt'učha, niiž kamaña azquichta cjeyajo. Jalla nižtiquiztan weriž chiižintiquiztan, ančhucqui 'ujchizpantčha' cjis waquizičha. Nižaza wejtquiz tjapa kuztan cjis waquizičha. ²⁰ Nonžna. Wejrqui ančhuca kuzquiz macjatžcu, kjawznučha. Jakziltat weriž kjawžta nonžaja, nižaza cazaja, jalla ninacž kuzquiz luzasačha, nižaza ninacžtan chica zuma cjeečha. Nižaza ninacaqui wejttan chica zuma cjequičha. ²¹ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquiz zuma honora tja-ačha, wejttan chica mantíni cjisjapa. Jaknužt wejrqui tjapa anawalinacquiztan atipžcu, wejt Yooz Ejpžtan chica mantíni cjissaja, jalla nižta ninacaqui wejttan chica mantíni cjequičha. ²² Jakziltažlaja nonžní cjuñchiz, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui".

4

ARAJPACHQUIN CHERTANACA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui tsewc kjutñi cherchinčha. Arajpachquin tsjii zana cjetzi, cherchinčha. Nižaza tsjii jora nonzinčha, trumpet pekz joražtakaz. Jaknužt primero nonžta jora, jalla nižta irata. Nii joraqui wejtquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Tekz tjonžca. Wejrqui amquiz tjeeznačha, jaknužt nekztan watačhaja, jalla nii.

² Nii orapacha wejrqui Espíritu Santuž mantiz poderquiz želatučha. Jalla nuž žejlcan, arajpachquin tsjii chawc mantiz julz cherchinčha. Nižaza nii julzquiz tsjii julzi želatčha. ³ Nii julzi žejlñi žoñitačha c'achja tsijtchiz, c'achja maznacažtakaz c'ajatčha, jaspe cornalina nižta maznacažtakaz. Nižaza niiž mantiz julz muytata cumari arco iris cherchinčha, esmeralda maztakaz c'ajatčha. ⁴ Jalla nii chawc mantiz julz muytata paatunc pusin mantiz puestunaca cherchinčha, zapa puestuquiz tsjii žoñi julzi želatčha. Nižaza ninacatačha chiw tol zquití cutchi; nižaza ninacž achquiz kor pillužtakaz tewžinta. ⁵ Nii chawc mantiz julzquitztan liwjliwjñižtakaz ulanchičha, nižaza nii julzquitztan rayu jorjorñižtakaz joranaca nonzinčha. Nii chawc mantiz julz yujcquiz pakallak ujñi teyas pekžtatačha. Nii pakallak teyasnacaqui pakallak Yooz ispiritunacačha. ⁶ Nižaza nii chawc mantiz julz yujcquiz kota želatčha, ispijužtakaz c'ajatčha.

Nižaza nii chawc mantiz julz muytata pajkpic latuquiztan pajkpic žejtñinaca želatčha. Jalla nii žejtñinacaqui yujcquitztan tajquitztan tama čhjujcquinacchiztačha. ⁷ Nii primir žejtñiqui león animalažtakaztačha. Tsjii žejtñizti wac turužtakaztačha. Tsjii žejtñizti žoñž yujcchiztačha. Tsjii žejtñizti layñi aquilažtakaztačha. ⁸ Nii pajkpic žejtñinacaqui zapa mayni sojta wežlaž kjaražtakaztačha, nižaza tjapa kjuttan čhjujcquinacchiztačha. Majiňami weenami tirapan Yooz wirzu tuž itscan želatčha: “Juc'ant zuma, juc'ant zuma, juc'ant zuma, Jalla nižtapančha tjapa azziz Yooz Jilirioui. Yooz Jilirioui tuquitanami, anzimi, jaztanami žejlčha”.

Jalla nuž itsičha.

⁹ Nii žejtñinacaqui chawc mantiz julzquiz julzita mantiňižquiz honora tjaachičha, nižaza niižquiz rispitchičha, nižaza niižquiz gracias tjaachičha. Wiñayjapačha nii chawc mantiňiqui. ¹⁰ Chjulorat žejtñinacaqui nižta paatčhaja, nekztan nii paatunc pusin jilirinacaqui mantiňiž yujcquiz quillzičha, nižaza niižquiz rispitchičha. Nii chawc mantiz julzñiqui wiñayjapa wiñayačha. Jalla niiž yujcquiz nii tuncapan pusin jilirinacaqui ninacž kor pil- lužtakaz nonžinchičha, tuž itsni cjican:

¹¹ “Učhum Yooz Jiliri, amqui honorchizkaj cjila. Nižaza amqui rispittaj cjila. Nižaza amčha tjapa azzizqui. Jalla nii pajtaj cjila. Amqui tjapa žejlñinaca paachamčha. Amiž mu- naňpa jaru tjapa žejlñinacaqui paatatačha, nižaza žejlčha”.

5*TJUUZTA LIWRU CJETÑIQUI*

¹ Niżaza nii julzi žejlñi mantiñiż žew kjarquiz tsjii liwru tjuužta želatčha. Nii tjuužta liwruqui porap latu cijiržtatačha. Niżaza nii liwruqui pakallak estampillžtan zcatžtatačha. Jalla nuž cherchinčha. ² Nekztanaqui cherchinčha, tsjii walja azziz anjila. Jalla nii anjilaqui altu joržtan pewcزنatčha, tuž cjican:

—¿Jequit waquizas tii tjuužta liwru cjetzjapa? ¿Niżaza tii zcatžta estampillanaca wjajrznas? — Jalla nuž pewcزنatčha.

³ Arajpachquinami tii muntuquizimi, tii muntu koztanami anaž jecmi cjetz waquizičha, nii liwruquiz cijirtanaca cherzjapa. ⁴ Jalla nuž cjetz waquiziñi ana žejlchiz cjen, wejrqui kaacan ancha llaquizatučha. ⁵ Jalla nekztanaqui tsjii jiliri qui wejtquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Ana iya kaa. Tsjii qui nii tjuužta liwru cjetñi waquizichičha. Nii qui Judá cjita žoñiż majchmaatiqiztan tjonñičha. Juc'ant azziz cjen, León cji tačha. Niżaza niiqui Davidž majchmaatiqiztan tjonñičha. Jalla niiqui tjappacha atipchiž cjen nii liwru cjetz waquizičha, niżaza nii liwruž estampillanaca wjajrznī.

⁶ Nekztanaqui tižtanaca cherchinčha. Nii chawc mantiz julztan, nii žejtñinacžtan, nii jilirinacžtan, jalla ninacž taypiquiz tsjii Uuzažtakaz tsijtchi cherchinčha. Wilana jawkta Uuzažtakaz, jalla nii cherchinčha. Niżaza nii Uuza qui pakallak wajranacchiztačha, niżaza pakallak čhujcquinacchiztačha. Niiž

pakallak čhjujcquinacaqui pakallak Yooz ispiritunacčha. Jalla nii Yooz ispiritunacaqui tjapa kjutňi tii muntuquiz cuchantačha.⁷ Jalla nii Uuzaqui tjuužta liwru tanzičha, julzi mantinňiž žew kjarquiztan.⁸ Nii liwru tanžtan nii pajkpic žejtňinacami nižaza nii paatunc pusin jilirinacami nii Uuzažtakaz chawc jilirž yujcquiz quillzičha. Zapa mayni nii jilirinacaqui pajk guitaratifikaz arpa cjita tanzitačha. Nižaza kor chuwanaca chjichatčha insinsuchiz chjijpi. Nii insinsuchiz chuwanacaqui Yoozquin criichinacž oracionanaca cjetčha.⁹ Ninacaqui ew wirsu itsatčha, tuž cjican:

“Amqui waquizichamčha nii tjuužta liwru cjetňijapa, nižaza nii liwruquiz zcatžta estampilla wjajrzňijapa. Amqui contatačha. Ticziž cjen am ljokžtan Yooztajapa sirwiňi žoñinaca liwriichamčha. Amiž liwriita žoñinacačha tjapa zarchiz žoñinacami, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacami, nižaza tjapaman watjanacchizimi, nižaza tjapaman nacionanacchizimi.¹⁰ Amqui amiž liwriita žoñinaca mantinňijapa utchamčha. Nižaza amqui nii žoñinaca Yooztajapa sirwiňijapa utchamčha, Amiž liwriita žoñinacaqui tii yokquiz mantaquičha”.

Jalla nuž cjichičha nii itsňinacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui nonzinčha wacchi anjilanacž jora. Nižaza cherchinčha mantiz julz muytata, nižaza žejtňinacž muytata, nižaza jilirinacž muytata, jalla ninacž muytata muzpa waranka

waranka waranka anjilanaca želatčha. ¹² Nii anjilanacaqui altu joržtan cjichičha:

“Nii conta Uuzaqui waquizičha, mantiz poder tanzjapa, nižaza tjapa zuma cusasanaca tanzjapa, nižaza tjapa zizjapa, nižaza tjapa azziz cjisjapa. Nižaza nii waquizičha honora tanzjapa, nižaza rispitta cjisjapa, nižaza honora waytižinta cjisjapa. Jalla nužoj cjila. Nuž waquizičha nii conta Uuzaqui”.

¹³ Nekztan tjapa arajpachquin žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii yok koztan žejlñinacžtan, nižaza tjapa kotquiz žejlñinacžtan, jalla nuž tjappacha niíž puntu cjichičha:

“Nii chawc mantiňižquizimi nii Uuzižquizimi wiñayjapa honora waytižintaj cjila; nižaza nii pucultižquiz wiñayjapa honorchiz cjila; nižaza wiñayjapa rispittaj cjila; nižaza tjapa azziz cjila watay wata”.

¹⁴ Nekztan nii pajkpic žejtñinacaqui cjetčha:

—Jalla nužoj cjila. Amén.

Nižaza nii paatunc pusin jilirinacaqui quillžcu nii watay wata žejtñižquiz rispitchičha.

6

ESTAMPILLANACA WJAJRTA CHERCHINCHA

¹ Nekztanaqui wejrqui cherchinčha, jalla tužu: Uuzažtakaz žoñiqui tsjii estampilla wjajrzičha. Nižaza nonzinčha tsjii žejtñižqui jorjorñižtakaz joržtan kjawchičha:

—Pichay. Cheržca.

² Nekztan wejrqui cherchinčha, jalla tužu: Tsjii chiw cawallu tjonchičha. Nii cawallž juntuň yawchi žoñiqui flech arcu armichiz tanchičha. Nižquiz tsjii atipz poder tjaatačha, tsjii coronažtakaz. Jalla nižtiqiztan atipñi ulanchičha, tirapan atipzjapa.

³ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui segunda estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan, segundo žejtñiqui cjichičha:

—Pichay. Cheržca.

⁴ Nekztan yekja cawalluqui ulanchičha, ljok cawallu. Nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui poder tjaatačha, žoñinacpora kichanasjapa, nižaza porapat conasjapa. Nižquiz tsjii pajk cuchillu tjaatačha.

⁵ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui tercer estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan, nonzinčha tercer žejtñiqui tuž cjican:

—Pichay. Cheržca.

Nekztan cherchinčha tsok cawallu. Nižaza nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui balancichiztačha niiž kjarquiz. ⁶ Nekztanaqui žejtñinacž taypiquiz tsjii jora nonzinčha. Nii joraqui tuž cjichičha:

—Pajk paaztan tsjii kilo trigo kjayasačha. Nižaza pajk paaztan čhjep kilo siwatu kjayasačha. Aceitimi vinumi tira želaquičha.

⁷ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui cuarto estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan nonzinčha cuarto žejtñiqui tuž cjican:

—Pichay. Cheržca.

⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinčha, tsjii k'ill cawallu želatčha, yawchi žoñchiz. Jalla nii yawchi žoñiqui Ticz cjitatačha. Niž wiruň Ticz

Yoka cjita apzičha. Ninacžquiz poder tjaatačha, cuarta parte tii muntuquiz žejlñi žoñinaca conzjapa. Ninacaqui žoñinaca conaquičha pajk cuchillžtan, mach'anacžtan, conanacžtan, nižaza anawal animalanacžtan.

⁹ Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui quinta estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan wejrqui cherchinčha arajpach altarž koztan almanaca želatčha. Nii almanacž curpunacaqui Yooz taku parlitiquiztan contatačha. Ninacaqui tii muntuquiz kamcan Yooz puntu ticlarchičha. Jalla nižtiquiztan contatačha. ¹⁰ Nii almanacaqui altu joržtan kjawcan tuž cjichičha:

—Zuma lijatum Jiliri. Ampančha taku cumpliñiqui. Jazioui ¿čhjulorcamat žoñinaca pjalznaquiya? ¿Čhjulorcamat wejrnat conni žoñinaca casticaquiya? —Jalla nuž cjichičha nii almanacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui almanacaqui chiw tol zquiti tjaatačha. Nižaza ninacžquiz cjitačha, tsjii kjaž tjuñikaz jeejznaquičha. Primiruqui iya Cristužquiz sirwiñinacaqui conta cjistančha, jaknužt tuquiqui almanacž curpunaca contažlaja, jalla nižta. Nii containaca pjojkzcama, almanacaqui jeejznaquičha.

¹² Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui sexta estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan, wejrqui cherchinčha, yoka ancha chekjinskatatčha. Nižaza tjuñimi tsokchi cjissičha, lut zquitižtakaz. Nižaza jiizmi ljok cjissičha. ¹³ Nižaza warawaranacami yokquin tjojtsquichičha, jaknužt pjursant tjamiQUI higo frutanaca tjojtskatčhaja, jalla nižta. ¹⁴ Nekztanaqui

pachaqui katchičha tjuužta papilažtakaz. Nižaza tii muntuquiz tjapa curunacami tjapa kot taypiquiz žejlñi yokanacami kizkattatačha.

¹⁵ Nekztanaqui tii muntuquiz mantiñinacami, jilirinacami, zultatž jilirinacami, ricachunacami, azziz žoñinacami, mantita žoñinacami, ana mantita žoñinacami, tjappacha chjozičha pajk maz pjetanacquizimi, nižaza cur akjinacquizimi.

¹⁶ Jalla ninacaqui kjawchičha, tuž cjican:

—Curunaca, maznaca, wejtnaca juntuň tjojtžca. Wejrnac chjojzna, julzi mantiñiž yujcquitztan. Nižaza wejrnac chjojzna nii žawjchi Uuzažtakazquitztan, ana casticta cjisjapa.

¹⁷ Ultim casticz tjuñi tjončha. ¿Ject Yoozquitztan atipas? —Jalla nuž kjawchičha ninacaqui.

7

144,000 ZOÑINACA CHIMPUTA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinčha, pajkpic anjilanacaqui tii muntuž pajkpic latuquitztan tsijtsi želetčha. Jalla nuž žejlcan pajkpic puntu tjaminacaqui atajatčha, ana zinta tjamzjapa yokquizimi kotquizimi muntinacquizimi. ² Nekztanaqui tsjii anjila cherchinčha, tuwanchuctan tjonñi. Nii anjilaquí žejtñi Yooz mantita ortinžtan tjonchičha. Jalla nižtiquitztan nii anjilaqui altu joržtan kjawcan paljaychičha pajkpic anjilanacžquiz. Nii pajkpic anjilanacaqui poder tjaatatačha, yokami kotami anawali cjiskatzjapa. ³ Jalla nižtiquitztan nii Yooz tjaata ortinžtan anjilaqui ninacžquiz cjichičha:

—Yokami, kotami, muntinacami ana anawali cjiskata, učhum Yooz sirwiñinaca chimputa cjis-cama. Yooz sirwiñinacaqui ninacž yujc ayquiz chimputa cjequičha.

⁴ Nekztanaqui nonzinčha patac pusi tuncan pusin waranka žoñinaca chimputatačha, tjapa Israélž familialacquitztan. ⁵ Tuncapan waranka Judáž familiaquitztan chimputatačha. Tuncapan waranka Rubénž familiaquitztan chimputatačha. Tuncapan waranka Gadž familiaquitztan chimputatačha. ⁶ Tuncapan waranka Aserž familiaquitztan chimputatačha. Tuncapan waranka Neftalíž familiaquitztan chimputatačha. Tuncapan waranka Manasés familiaquitztan chimputatačha. ⁷ Tuncapan waranka Simeónž familiaquitztan chimputatačha. Tuncapan waranka Levíž familiaquitztan chimputatačha. Tuncapan waranka Isacarž familiaquitztan chimputatačha. ⁸ Tuncapan waranka Zabulónž familiaquitztan chimputatačha. Tuncapan waranka Joséž familiaquitztan chimputatačha. Tuncapan waranka Benjamínž familiaquitztan chimputačha.

CHIW ZQUITCHIZ ZOÑINACA

⁹ Jalla nekztanaqui cherchinčha, muzpa tama žoñinacaqui chawc mantiz puesto yujcquizimi, nažaza Uuzaštakaz žoñž yujcquizimi želatčha. Nii žoñinacaqui tjapa nacionanacquitztantačha, nižaza tjapaman zarchiz žoñinacžquitztantačha, nižaza tjapaman watjanacquitztantačha, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacžquitztantačha. Muzpa tamatačha, jalla nižiquitztan ana wira kanchucatačha. Jalla nii žoñinacaqui chiw tol zquiti

utchicamatačha. Nižaza ninacž kjarquiz munti itzanaca tanzičha, čhjanžtanpacha. ¹⁰ Jalla nii žoñinacaqui altu joržtan tuž chiyatčha:

“Učhum Yoozakazza Liwriiñiqui. Niičha chawc mantiz puestuquiz julzñiqui. Nižaza nii Uuzažtakaz žoñizakazza Liwriiñiqui”.

¹¹ Nižaza chawc mantiz puestu muytatami, jilirnacž muytatami, pajkpic žejtñinacž muytatami, jalla ninacž muytata tjapa anjilanacaqui tsijtchi želatčha. Ninaca zakaz chawc mantiz puestuž yujcquiz yokquiz puct'ichi Yooz rispitatčha. ¹² Nii anjilanacaqui Yooz rispitcan tuž cjichičha:

“Jalla nužoj cjila. Učhum Yooztajapa watay wata honora waytižintaj cjila, nižaza wiñaya rispittaj cjila. Učhum Yoozxa zizñi zizñipanqui. Niižquiz wiñaya gracias cjila. Nižaza niižquiz honora waytižintaj cjila. Učhum Yoozqui wiñayjapa tjapa azziz cjila, nizaza poderchiz. Jalla nužoj cjila. Amén”.

¹³ Jalla nekztanaqui tsjii jilirioui wejr pewczičha, tuž cjican:

—Jecnacat tii chiw zquiti cujchinacaya? Nižaza jakziquiztan tjonchi ninacataya?

¹⁴ Wejrqui niižquiz kjaazinčha, tuž cjican:

—Jiliri, anal zizučha.

Nekztan niiqui cjichičha:

—Tinacaqui juc'ant sufris timpu watchičha. Nižaza tinacaqui ujnacquistan liwriitačha, Jesucristo Uuzažtakaz cjen. Cristuž ticziž cjen, jalla nižtiquiztan tinacaqui chiw ajunta zquitchizza. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tinacaqui Yooz mantiz puestu yujcquiz žejlčha. Tinacačha majiñami weenami Yooz kjuyquiz sirwiñinacaqui.

Nižaza nii chawc mantiz puestuquiz julzñiqui tinaca cwitaquičha. Niižtan tinacžtan watay wata chica želaquičha. ¹⁶ Tinacaquí ana iya čhjeri eecskataquičha, nižaza anaž iya kjaz kjara pasnaquičha. Nižaza sii kjakimi ana tinaca laacjiskataquičha, nižaza čhjul kjakimi. ¹⁷ Jesucristučha mantiz puestu žcatipacha žejlñiqui. Jalla nii Uuzažtakaz Jesucristuqui tinacž awatiri cjequičha. Nižaza Jesucristuqui tinacžquiz zuma kamañchizpan irpaquičha, jaknužt zuma awatiriqui niiž uuzanaca zuma jalzurquiz kjaz liquinčhaja, jalla nižta. Nižaza Yoozpacha tjapa tinacž kaaj chjužinaquičha.

8

SEPTIMA ESTAMPILLA WJAJRTA

¹ Jalla nekztanaqui Uuzažtakaz Cristuqui séptima estampilla wjajrzičha. Jalla nuž wjajrtan, tsjii media ora tjapa ch'uju žejlchičha arajpachquin. ² Nekztan cherchinčha, pakallawk anjilanaca želatčha. Nii anjilanacaquí Yooz yujcquiz tsijtñitačha. Jalla ninacžquiz pakallawk trumpet pekz tjaatatačha. ³ Nekztanaqui tsjii anjilaqui tjonžcu, altar yujcquiz tsijtsičha, tsjii kor insinsarchiz. Jalla nekztanaqui niižquiz wacchi insinsunaca tjaatatačha, criichinacž oracionanacžtan t'ajzjapa. T'ajžta insinsužtan oracionanacžtan kor altarquiz nonžtatačha chawc mantiz puestu yujcquiz. ⁴ Nii Yooz anjilž kjarquitztan criichinacž oracionanacžtan insinsužtan t'ajžta žketi waytichičha Yooz yujcquiz. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui

insinsaru tanžcu, altarquiz uj parazižtan chijipzičha. Nekztan nii uj parazižtan chiji pi insinsaru tii muntu yokquiz tjojtchičha. Jalla nižtiquiztan ancha pjursanti liwjliwjchičha, nižaza ancha pjursanti jorjorchičha, nižaza yoka chekjinchičha.

TROMPETCHIZ ANJILANACA

⁶ Jalla nuž watžcu pakallawk trompetchiz anjilanacaqui tjaczičha trumpetanaca tjawunzjapa.

⁷ Primir anjilaqui niiž trumpet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawunžcu caranuz chijnižtan ujžtan, nižaza ljokžtan t'ajžta tii muntu yokquiz cutzinchičha. Jalla nižtiquiztan tercer parti tii muntu yoka ujsičha, nižaza tercer parti muntinaca ujsičha, nižaza tercer parti pastunacami ujsičha.

⁸ Nekztan segundo anjilaqui trumpet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawunžcu uj peksi pajk curužtakaz pajk kotquin tjojtchičha. Nekztanaqui tercer parti kot kjazqui ljok cjissičha. ⁹ Nekztan tercer parti kotquiz žejlñi animalanacaqui ticzičha, nižaza tercer parti kotquiz ojklayñi warcunacaqui akžtatačha.

¹⁰ Tercer anjilaqui trumpet peks tjawunchičha. Jalla nuž tjawunžcu pajk warawara arajpachquiztan tjojtsičha, uj peksi teyažtakaz. Nii warawaraqui tjojtsičha tercer parti pujunacquizimi, nižaza tercer parti tujnacquizimi nižaza wijiñanacquizimi. ¹¹ Nii warawaraž tjuuqui Ajenjo cjitačha. Ajenjo cjitačha tsjii jar muntiqui. Jalla nii warawaraž tjojttiquiztan tercer parti kjazqui ajenjožtakaz

jaru cjissičha. Nii jar kjaz cjen walja žoñinacaqui ticzičha.

¹² Cuarto anjilaqui trumpet pekz tjawunchičha. Jalla nii tjawunžcu tercer parti tjuñimi jiizmi warawarami zumchi cjissičha. Nekztanaqui tercer parti majiñaqui ana kjanchičha, nižaza tercer parti weenami ana kjanchizakazza.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinčha, nižaza nonzinčha, tsjii anjilaqui tseewc arajpach tayıquiz laycan altu joržtan chiichičha, tuž cjican:

—Muntu yokquiz žejlňi žoñinacžtajapa ana wali, ana wali, ana wali cjisnaquičha. Chjep parti anjilanacaqui trumpet pekz tjawunzmayačha. Jalla ninacaž tjawnan juc'ant ana wali cjisnaquičha.

9

QUINTO ANJILAQUI

¹ Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui trumpet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii warawaražtakaz cherchinčha arajpachquitztan tii yokquiz tjojtsi. Jalla nii warawaražta anawal jiliržquiz poder tjaatačha, anawal koz tuj cjetzjapa. ² Jalla nekztanaqui nii anawal jiliri qui koz tuj cjetzičha. Jalla nuž cjetžtiquiztan jurnu žketižtakaz ulanchičha. Jalla nii koz tuj žketiqui tjuñimi pachami zumchi cjiskatchičha. ³ Jalla nii žketquitztan langosta animalanaca ulanchičha tii yokquiz laylayzjapa. Jalla nii animalañacžquiz anawali paazjapa poder tjaatatačha, jaknužt tsjii yek'achunca ana wali yek'antičhaja, jalla nižta cjisjapa. ⁴ Nižaza nii animalanacaqui mantitatačha,

anačha yokquiz žejlñi pastunacžquizimi tjapa ch'ojña pajkñinacžquizimi anawali paajo. Pero yujc ayquiz ana Yooz chimputa žoñinacžquiz ana wali paasačha. ⁵ Pjijska jiizcama nii anawali paañi animalanacaqui ana chimputa žoñinacžquiz sufriskatzjapa nižta poder tjaatatačha. Sufriskatcanami ticzkatta poder ana tjaatatačha. Jalla nuž sufriskatan, nii žoñinacaqui ancha ayinchičha, jaknužt tsjii žoñi yek'antiquiztan ancha ayiñižlaja, jalla nižta. ⁶ Jalla nižta sufris timpuquiz žoñinacaqui ticz pecaquičha, pero anaž ticzní ataquicičha. Jalla nuž ticz peccanami, ana wira ticz tjonaquičha.

⁷ Nii langosta cjita animalanacaqui quira tjacžta cawallunacažtakaztačha. Ninacž achanacžquiz kor pillunacchiztakaztačha. Nii animalanacž yujcnacaqui žoñinacž yujcnacažtakaztačha. ⁸ Nižaza ninacž charaqui maatakanacž charažtakaztačha. Nižaza ninacž ižkenacaqui león animalanacž ižkenacažtakaztačha. ⁹ Nižaza ch'iztakaz kjajpchiztačha. Nii kjajpanacaqui jiružtakaztačha curpunaca chjožjapa. Laylaycan, nii animalanacaqui anchaž arnatčha, jaknuž cawallunacaqui tsjii quirquiz zalzcan arančhaja, jalla nižta. ¹⁰ Nii animalanacž kjurznacaqui yek'achuncaž kjurztakaztačha. Ninacž kjurznacžtan yek'antasačha žoñinaca sufriskatzjapa nii pjijska jiiz intiru. ¹¹ Nii animalanacž mantíni jiliri qui nii koz tuj cjetñipachačha. Nii jilirž tjuuqui Abadón cjitačha hebreo tawkquizi qui. Griego tawkquiz Apolión cjitačha. Apolión cjičha, akzñi qui, nii.

¹² Jalla nižta watžcu primir anawali qui

watchičha. Nonžna. Imaziž iya pizc
anawalinacaqui tjončha.

13 Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui trumpet
pe kz tjawunchičha. Jalla nuž tjawuntiquiztan
tsjii jora nonzinčha. Yooz yujcquiz žejlñi kor
altarquiztan nii joraqui ulanchičha. Pajkpic wa-
jrichiztačha nii kor altaraqui. **14** Nii joraqui sexto
trompetchiz anjilžquiz tuž cjichičha:

—Pajk Eufrates cjita pujquiz pajkpic anjilanaca
čhejlta žejlčha. Jalla nii pajkpic anjilanaca cutzna,
—jalla nuž cjetčha.

15 Nekztanaqui nii pajkpic anjilanacaqui cut-
statačha, čjep parti žoñinaca conzjapa. Jalla
nižta paazjapa tjacžtatačha, nii ora, nii tjuñi, nii
jiiz, nii wata, jalla nii timpujapa nižta paazjapa
tjacžtatačha. **16** Zoñinaca conzjapa wacchi žoñiž
yawchi cawallunaca želatčha, paa patac millo-
nanacatačha. Jalla nuž wacchi nonzinčha.

17 Nii cawallunacatačha jalla tižta cherchiqui.
Nii yawchi žoñinacaqui queca weezinacchiztačha.
Nii queca weezinacaqui tižta culuranacatačha,
ljok, larama, k'illu, jalla nižta culuranacatačha.
Nii cawallunacaqui león animalanacž
achanacchiztačha. Jalla nii cawallunacž
atquiztan uj, žketi, azupri ulanchičha. **18** Jalla
nii čjep anawalinacatačha anawali paachiqui.
Jalla nii uj, žketi, azupri ulantiquiztan čjep parti
žoñinaca contatačha. **19** Nii cawallunacž sufriskatz
poderaqui ninacž atquiztačha, nižaza ninacž
kjurzquiztačha. Nii cawallunacž kjurznacaqui
zkoražtakaztačha. Nii zkoranacaqui ch'atñi
achchiztačha, žoñinaca sufriskatzjapa.

20 Nii anawalinacaž ana conta žoñinacazti Yoozquin anapanž kuz tjaachičha. Zoñiž paata yooznacžquin rispitzquitztan anapan jaytichičha. Tirapan rispitchičha zajranacžquizimi nižaza žoñiž paata yooznacžquizimi. Ninacž yooznacaqui paatatačha korquitztan, paazquitztan, mazquitztan, tabliquitztan, jalla nižtanaca. Nii žoñiž paata yooznacatačha ana cherñimi, nižaza ana nonzñimi, nižaza ana ojklayñimi.

21 Nii parti žoñinacaqui anawal kamtiquitztan anapan jaytichičha. Tirapantačha žoñi conzqui, nižaza yat'iri ojklayzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza tjañizaz ojklayzqui.

10

TSJII LIWRUCHIZ ANJILA ZELATCHA

1 Nekztanaqui pajk azziz anjila cherchinčha, arajpachquitztan tjonni. Nii anjilaqui tsjir tayp-iquiz tjonchičha, tsjii arcu iris cumari niiž ach juntuň. Nii anjilž yujcqui tjuñižtakaz c'ajatčha. Lisnacaqui uj asñižtakaztačha. **2** Niiž kjarquiz tsjii cjetžta liwru tanzičha. Niiž žew kjojchaqui pajk kotquiz tjeczičha, niiž zkar kjojchaqui yokquiz tjeczičha. **3** Nii anjilaqui altu joržtan kjawchičha, león animalažtakaz. Nekztanaqui pakallawk wilta jorjorchičha. **4** Jalla nuž jorjortan, wejrqui cjijrzmayatačha. Pero cjijrzmaya cjen arajpachquitztan tsjii joraqui wejtquin chiižquichičha, tuž cjican:

—Nii pakallawk jorjorñiž chiitaqui chjojzna. Ana nii puntu cjira.

5 Jalla nekztanaqui nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilaqui žew kjara waytichičha arajpach

kjutñi. ⁶ Zew kjara waytižcu, juramintu paachičha Yooz tjuu chiican.

—Watay wata žejtñi Yoozqui paachičha arajpachami, yokami, kotami; nižaza arajpachquiz žejlñinacami, yokquiz žejlñinacami, kotquiz žejlñinacami, tjappacha paachičha. Jalla nii zinta Yooz tjuu chiican juramintu paachičha, tјapa Yooz puntu parliñi profetanacaž chiitanacaqui ana enenžcu cumplisjapa. ⁷ Chjulorat séptimo anjilaqui trumpet pekz tjawznačhaja, jalla nii timpu Yooz chjojzaka tantiita taku cumplisnaquičha. Tuqui timpuqui Yoozqui niiž sirwiñi profetanacžquiz nii chjojzaka taku mazinchičha.

⁸ Jalla nekztanaqui nii arajpachquitztan chiižquiñi joraqui wilta wejtquiz paljayžquichičha, tuž cjican:

Nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilž kjarquitztan cjetta liwru tanzñi oka. Jalla nuž wejtquiz mantichičha.

⁹ Jalla nekztanaqui anjilžquin liwru mayi ojkchinčha, wejtquiz nii liwru tjaajo. Nii anjilaqui wejtquiz cjichičha:

—Tanzna, nižaza lulzna. Am atquiz zuma mazk'až cjequičha. Pero am pjuchquizi qui jaruž tucaquičha.

¹⁰ Nekztan anjilž kjarquitztan liwru tanžcu lulzinčha. Wejt atquiz ancha mazk'atačha. Jalla nuž lultiquiztan wejt pjuchquiz jaru cjissičha.

¹¹ Nekztanaqui wejtquiz cjichičha:

—Wilta amqui Yooziž chiita taku paljaystančha, nacionanacž puntuquitztanami, tjapaman sarchiz žoñinacž puntuquitztanami, tjapaman takunachiz

žoñinacž puntuquiztanami, mantiñinacž
puntuquiztanami.

11

YOOZ TAKU PALJAYÑI ZOÑINACA

¹ Jalla nekztanaqui wejtquiz tsjii caña tjaatatačha tupz paražtakaz. Nekztanaqui tsjiiqui wejtquiz mantichičha tuž cjican:

—Zaažna. Yooz kjuya miriižca, altaržtanpacha. Nižaza nekz žejlñi Yooz rispitñinaca kanzna. ² Yooz kjuy patiuqui ana miriizaquičha. Jalla nii patiuqui yekja wajtchiz žoñinacžquin intirjitačha. Jalla nii žoñinacaqui Yooz zuma watja akznaquičha pusi tunc paani jiiznaca. ³ Wejrqui cuchanžcačha pucultan tisticu wejtquitztan paljayajo. Lut zquitit cuitchi ojklayaquičha, 1260 tjuñicama. —Jalla nuž wejtquiz mantichičha.

⁴ Pizc olivo cjita muntinacami, nižaza pizc cantilirunacami tii yok mantiñi Yooz yujcquiz žejlčha. Jalla nii muntinacami, nižaza cantilirunacami pucultan tisticu cjičha. ⁵ Jakziltat Yooz taku paljayñi žoñinacžquiz sufriskatz yanznačhaja, jalla niiqui contaž cjequičha. Nii pucultan tisticunacž atquitztan asñi uj ulnaquičha ninacž quintra žoñinaca liwj ujzjapa. Nekztan ninacžquiz sufriskatz pecñinacaqui contaž cjequičha. ⁶ Poderchizza nii pucultan tisticunacaqui ana chijinskatajo. Yooz taku paljaycan, jalla nii timpu ana chijinskataquičha. Nižaza nii pucultan tisticunacaqui kjaz ljok tuckatz poderchizzakazza. Nižaza tii yokquiz žejlñi žoñinacžquiz tjapaman anawalinacžtan

sufriskatz poderchizzakazza. Chjulora
 peccanami žoñinaca sufriskatasačha. ⁷ Jalla nii
 pucultan tisticunacaqui Yooz taku paljayz žeržcu,
 contaž cjequičha. Tsjii anawal animalažtakaz
 anawal koz tujquiztan ulnaquičha. Yooz taku
 paljayñinacž quintra cjequičha. Nižaza nii
 pucultiquiztan atipaquičha, nižaza conaquičha.
⁸ Nekztanaqui ninacž ticzi curpunacaqui
 jakowasaquičha, Jerusalén wajt callquiz. Nii pajk
 wajtquiz Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatačha.
 Nižaza Jerusalén watjaqui Sodoma cjitačha tsjii
 parabolažtakaz. Nižaza Egipto cjitazakazza,
 tsjii parabolažtakaz. ⁹ Chjep maj chicatchiz
 tisticunacž ticzi curpuqui callquiz želaquičha.
 Jalla nuž želan žoñinacaqui ticzi curpunaca
 cheraquičha, tjapa nacionanacchiz žoñinacami,
 tjapa watjanacchiz žoñinacami, tjapaman
 takunacchiz žoñinacami, tjapaman saranacchiz
 žoñinacami, jalla ninaca. Nii cherzñi žoñinacaqui
 anaž nii ticzi curpunaca tjatkataquičha. ¹⁰ Nii
 pucultan tisticunacaqui tii yokquiz žejlñi
 žoñinacžquiz ancha sufriskatchitačha. Jalla nuž
 ticžtiquiztan tii yokquiz žejlñi anawal žoñinacaqui
 cuntintuž cjequičha, nižaza pjijzta paaquičha,
 nižaza porapat onantanaca onarassaquičha.
¹¹ Nekztan čhjep maj chicatquiztan Yoozqui
 nii pucultan tisticunaca jacatatskataquičha,
 wilta žeti tjaacan. Jacatatžcu tsijtsnaquičha.
 Nekztan nii ticziquiztan jacatatchinaca cheržcu,
 žoñinacaqui ancha tsuctsucaquičha. ¹² Jalla
 nekztanaqui arajpachquiztan tsjii altu joraqui
 nii pucultižquiz paljayaquičha, tuž cjican:

—Tsewc yawžca ančhucqui. Tekz želaquičha.

Jalla nekztanaqui quintra žoñinacaž cheran, nii pucultan tisticunacaqui arajpachquin waytitaž cjequičha tsjir taypiquiz. ¹³ Nekztan cherchinčha tužu. Jalla nii orapacha ancha yoka chekjinchic̄ha. Jalla nuž yoka chekjintiquiztan tunca parti Jerusalén watjaqui pajlsičha. Nii yoka chekjintiquiztan pakallawk warank žoñinaca ticzičha. Parti žejtñi žoñinacazti ancha tsuctsuchičha. Jalla nižtanaca wattiquiztan parti eclichi žoñinacaqui Yooz honora waytichičha.

¹⁴ Jalla nii anawali wattan, pizc anawalinacaqui watchičha. Nižaza wajillaž tjončha tercer anawaliQUI.

SEPTIMO ANJILA

¹⁵ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui trumpet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawuntiquiztan arajpachquin altu joranaca chiiñi nonzinčha. Jalla tuž chiichičha:

“Tjapa tii muntuqui učhum Yooz Jiliriž mantita cjissičha. Nižaza Yooz Epiž uchta Jesucristuž mantita cjissičha. Jalla ninacačha watay wata wiñaya mantíñiqui”.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii paa tunc pusin jiliranacaqui Yooz yujcquiz yokquiz puct'ican, Yooz rispitchičha. Jalla ninacačha Yooz yujcquiz mantiz puestunacquiz julzñiqui. ¹⁷ Yooz rispitcan, tuž cjichičha:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amčha anzimi tuquitanami žejlñiqui. Am juc'ant azi tjeezamčha, nižaza anziQUI tjapa mantíñi kalltichamčha. Jalla nižtiquiztan amquin gracias tja-a-učha. ¹⁸ Nacionanacchiz

žoñinacaqui am quintra žawjchičha. Pero ninaca casticz tjuñi tjončha. Nižaza ticzi žoñinaca pjalz tjuñi tjončha. Nižaza amquiz sirwiñinacžquiz zumanaca tjaaz tjuñi tjončha. Amquiz sirwiñinacami, am taku paljayñinacami, amquiz rispitñinacami, amquiz kuz tjaañinacami, jalla tjapa ninacžquizimi zumanaca tjaataž cjequičha pjalz tjuñquiziqui. Nižaza tii yoka akñinacami, tii yoka žejlñi žoñinaca akñinacami, jalla ninaca akskattaž cjequičha. Jalla nii tjuñiž tjončha".

Nuž cjichičha nii paa tunc pusin jilirinacaqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Yooz arajpach kjuya cjettatačha. Kjuy kjuyltan tsjii cajuna chertatačha. Yooziž tjaata takutačha nii cajunquizioui. Nižaza arajpachquin rayunaca želatčha, nižaza jorjorñinaca želatčha. Nižaza yoka chekjinskatñi želatčha. Nižaza pjursanti caraniza želatčha.

12

*TSJAA MAATAKATAN TSJII ANAWAL
ANIMALZTAN*

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin tsjii pajk siñala parizichičha. Nii siñalaqui tižtatačha. Tsjaa maataka želatčha. Naa maataka zquitiqui tjuñižtakaztačha. Nižaza naaža kjojch koztan jiiz želatčha. Naaža achquiz tuncapan warawara tewžintatačha, tsjii pillužtakaz. ² Naa maatakqui ictatačha. Nuž cjen, ancha aynatčha, majtzjapa. ³ Jalla nekztanaqui tsjii siñala parizichizakazza arajpachquin. Tsjii juc'ant anawal pajk

ljok animala želatčha. Jalla nioui dragón cjtatačha. Pakallawk achchiztačha, nižaza tunca wajrichiztačha. Nižaza zapa achquiz mantíni žoñž pillunacžtan tewžintatačha. ⁴ Niiž pajk kjurz wewcžcu, čhjep parti warawaranaca tjojtskatchičha yokquin. Jalla nii dragonqui maataka yujcquiz tsijtsičha, naa maataka majtz ora tjewžcan. Jalla nuž tsijtsičha, naaža majtta wawa lujlzjapa majtiquiztanpacha. ⁵ Nekztanaqui naa maatakqui lucmajch wawa majtchinčha. Nii lucmajchqui tjapa nacionquiz žejlñi žoñinaca c'aripacha mantíniž cjequičha. Pero jalla nuž majtiquiztan nii lucmajch wawaqui Yoozquin waytitatačha, Yooziž tjaata puestunaca tanzjapa. ⁶ Naa maatakzti ch'ekti yokquin atipassinčha. Jalla nicju Yoozqui naa maatakaltajapa tsjii yoka tjaczinchičha. Jalla nicju 1260 tjuñinaca watzcama čhjerchiz cjequičha naaqui.

⁷ Jalla nekztanaqui arajpachquin quira zaltissičha, Miguelžtan niiž mazi anjilanacžtan dragonž qüntra quira zaltissičha. Nii dragonžtan niiž mazinacžtan ancha kichjassičha. ⁸ Pero atipta cjissičha. Jalla nižtiquiztan arajpachquin ana iya želasačha. ⁹ Jalla nižtiquiztan nii dragonžtan niiž mazi anjilanacžtan tii yokquiz chjatkatzquitatačha. Nii dragonqui Satanás diablupantačha. Niičha tuquita žkoražtakaz incallñiqui. Tuquitan nii diabluqui Evaquiz incalltiquiztan tjapa tii muntu incallchičha anawali cjiskatzjapa.

¹⁰ Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquin tsjii altu jora nonzinčha, tuž cjiñi:

—Jaziqui ultim liwriiz tjuñi tjončha, nižaza Yooz azi tjeez tjuñi tjončha, nižaza uchum Yooz tjapa mantiz tjuñi tjončha. Nižaza Yooziž uchta Jesucristuž mantiz tjuñi tjončha. Učhum criichinacž quintrariunacaqui chjatkatta cjequičha. Majiňami weenami nii anawaliQUI Yooz yujcquiz criichinacž quintra uj tjojtuñitačha.

11 Pero criichinacaqui anawal diablu atipchičha, Uuzažtakaz Jesucristuž ticziž cjen, nižaza Yooz taku paljaychiž cjen. Nižaza nii criichinacaqui Yooz taku paljaycan ana jiwjatchičha ticzuca cjenami. **12** Arajpacha, nižaza arajpachquin kamňinaca, cuntintuž cjee. Yokquiz kamňinaca, kotquiz kamňinaca, ančhucaquiz anawali cjiskataquicičha. Diabluqui chjatkatžquitiquiztan ancha žawjzičha. Jalla niiqui zizza, muntuquiz kamz timpuqui zkoluckazza.

13 Jalla nekztanaqui nii dragonqui yokquiz chjatkatžquita nayžcu, naa lucmajch maatin̄ maatakaquiz apzičha tanzjapa. **14** Nekztan naa maatakaquiz pizc pajk aquilž kjara tjaatkalčha, ch'ekti yokquin laycan zkoražtakaz diablužquiztan atipzjapa. Yoozqui nii yoka tjacičha, maatakaquiz čhjep wata chicatchiz čhjerchiz cjisjapa. Jalla nii yokquin maatakqui layňi atipchinčha. **15** Nekztanaqui žkoražtakaz diabluqui persun atquiztan wacchi kjaz jotchičha, pujužtakaz, kjaztan nii maataka tjuzjapa. **16** Nekztan yokaqui maatakaquiz yanapzjapa, c'acchičha. Jalla nii c'actiquiz dragonž jotta kjazqui luzzičha. **17-18** Nii cheržcu, dragonqui maatakajapa juc'anti žawjchičha. Jalla nekztanaqui diabluqui naaža majchmaatinacž

quintra quira zali ojkchičha. Naa maataka majchmaatinacaqui tižtanacačha. Jakziltat Yooz mantitanac jaru kamčhaja, nižaza Jesucristuž tjaajinta jaru kamčhaja, jalla ninacaqui naa maataka majchmaatinaca cuntačha. Nii diabluqui quira zali ojkžcu, kot atquiz tsijtsičha.

13

PIZC ANAWAL ANIMALANACA CHERCH- INCCHA

¹ Jalla nekztanaqui chawc kot kjazquiztan tsjii anawali pajk animala ulanžquiňi cherchinčha. Jalla nii animalaqui pakallawk achchiztačha, nižaza tunca wajrichiztačha, nižaza zapa wajriquiz mantiňi žoňž pillunacžtan tewžintatačha. Nižaza achanacquiz Yooz quintra tjuu cjijrtatačha. ² Jalla nii weriž cherta animalatačha tigriztakaz tsijtchi. Nižaza niiž ataqui leonž atažtakaztačha. Jalla nekztan dragonžtakaz diabluqui nii anawal animalžquiz niiž poderchiz puestu tjaachičha, walja azziz mantizjapa. ³ Tsjii achaqui nii animalž pakallawk achanacquiztan ticskatzmaya chjojrichtažtakaztačha. Pero ana ticzičha. Antiz žejtchičha. Nekztanaqui ispantižcuqui tjapa tii muntuquiz žejlňi žoňinacaqui anawal animala apzičha. ⁴ Zoňinacaqui nii dragón diablužquiz rispitchičha, Yoozquiztakaz. Nižaza nii dragonqui anawal animalžquiz niiž mantiz poder tjaachičha. Jalla nižtiquiztan žoňinacaqui nii animalžquiz rispitchizakazza, tuž cjican:

—¿Jakziltat tii animalžquiztan juc'ant azzizqui?
¿EQUIT tii animala atipasajo? ⁵ Nekztan nii

anawal animalaqui mit takunacami Yooz quintra chiita takunacami chiizjapa permitta cjissičha. Nižaza puzi tunc paan jiiznaca watzcama mantiz poderchiz cjequičha. ⁶ Jalla nekztanaqui anawal animalaqui Yooz quintra chiichičha, Yooz tjuu quintrami, nižaza Yooz timplu quintrami, nižaza arajpachquin kamñinacž quintrami. Jalla nižta quintra chiichičha. ⁷ Nižaza anawal animalaqui Yoozquin criichinacž quintra quira zalajo permittatačha, ninaca atipzcama. Nižaza niižquiz mantiz poder tjaatatačha, tjapa zaranacchiz žoñinacžquizimi, tjapa watjanacchiz žoñinacžquizimi, tjapa nacionanacchiz žoñinacžquizimi, jalla tjapa nii ana criichi žoñinacžquizimi mantizjapa. ⁸ Yoozquin ana criichiž cjen žoñinacaqui anawal animalžquiz rispitchičha, Yoozquitzakaz. Nii animalžquiz rispitňi žoñinacž tjuunacaqui anaž cijirtačha, Uuzaštakaz Jesucristuž liwruquiz. Liwriita žoñinacž tjuunaca Jesucristuž liwruquiz cijirtačha. Jalla ninacž laycu ticzičha Jesucristuqui. Ima tii muntu kalltan, jakziltižquiz Jesucristuqui wiñay žeti tjaachaja, jalla ninacž tjuunaca cijrchičha arajpach liwruquiz.

⁹ Jakziltat nonzni cjuñchizlaja, nonžla. ¹⁰ Jakzilta žoñit preso chjichta cjechaj niiqui, panž chjichtaž cjequičha. Nižaza jakzilta žoñit pajk cuchillžtan conta cjechaj niiqui, panž conta cjequičha. Jalla nižtiquiztan Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin tjapa kuztan cjis waquizičha, nižaza pasinsis kuztan cjis waquizičha, sufrisnaca watzjapa.

SEGUNDO ANAWAL ANIMALA

¹¹ Jalla nekztanaqui yekja anawal animala cherchinčha yokquitzan ulanñi. Jalla nii animalaqui pizc wajrichiztačha, uuzažtakaz. Pero dragonžtakaz chiyatčha. ¹² Jalla nii segundo anawal animalaqui tjapa nii primir animalž poderchiz mantichičha, primir animalžtan chica žejlcan. Nižaza segundo animalaqui tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca primir animalžquiz rispitskatchičha. Primir animalatačha ticzmaya chjojrichtiquitzan žejtchioui. ¹³ Nižaza segundo animalaqui pajk milajrunaca paachičha. Tsewctan yokquiz uj tjojtskatchičha žoñinacaž cheran. ¹⁴ Jalla nižta milajrunaca payi permittatačha, primir animalaž želan. Jalla nižta milajrunaca paachiž cjen, tii muntuquiz kamñi žoñinacžquiz incallchičha. Nižaza žoñinaca mantichičha, chjojrichtiquitzan žejtchi animalž irata tsjii yooz paajo. Nekztan mantichičha, nii yooz rispitajo. Nii primir animalatačha pajk cuchillžtan chjojrichtaž cjenami, wilta žejtchi cjissiqui. ¹⁵ Segundo animalaqui primir animalž irata paata yooz žejtñi cjiskatchičha. Nižta poderchiz cjissičha segundo animalaqui. Jalla nuž žejtñi cjican, nii paata yoozqui chiiñi cjissičha. Nižaza jakziltat nii yooz ana rispitčhaja, jalla niiqui contaj cjila, mantichičha žejtñi chiiñi yoozqui. ¹⁶ Nižaza segundo anawal animalaqui mantichičha, tjapa žoñinacž yujc ayquizimi už žew kjarquizimi chimputa cjisjapa. Koltanacami, pajkinacami, ricachunacami, porinacami, žoñž mantuquiz cjiñinacami, ana žoñž mantuquiz cjiñinacami, liwj mantichičha, chimputa cjejajo.

17 Ana chimputa cjenaqui ana kjaychucatačha, nižaza ana tuychucatačha. Nii chimpuqui tužutačha, žoñž ayquiz anawal animalž tjuužtan už anawal animalž numeružtan cjijrtatažlaja, jalla nii. **18** Jalla nii intintisjapaqui walja zizní cjistančha. Jakziltat zizní cječhaja, jalla nii qui anawal animalž número tantiiz waquizičha. Nižaza nii numeruqui žoñinacž numeručha. Jalla nii numeruqui sojta patac sojta tuncan sojtani, jalla niičha.

14

144,000 ZOÑINACA CHERCHINCHA

1 Jalla nekztanaqui Sión cjita cur kjutňi cherchinčha. Jalla nicju Uuzažtakaz Jesucristuqui tsijtchi želatčha. Niižtan chica 144,000 žoñinaca želatčha. Nii žoñinacž ayquiz Jesucristuž tjuumi, niiž Ejpž tjuumi, jalla nii tjuunaca cjijrtatačha. **2** Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinčha, wacchi pujunacž kjaz joražtakaz, nižaza pjursanti jorjorňiž joražtakaz. Nižaza nii weriž nonžta joraqui suyniňitačha, jaknužt wacchi arpa quitaranaca suyničhaja, jalla nižata. **3** Jesucristužtan žejlňi žoñinacaqui ew wirsu itsičha. Nii mantiz puestuž yujcquiz nižaza nii pajkpic žejtňinacž yujcquiz, nižaza nii jilirinacž yujcquiz itsičha. Anaž iya jakziltami nii ew wirsu catoki atatčha; nii 144,000 jalla nii alaja nii wirsu catokchičha. Nii 144,000 žoñinacaqui yokquiztan liwriitatačha. **4** Jalla ninacaqui ana zalzi nižaza ana čhjul maatakatan adulteriužtakaz paachičha. Jalla ninacaqui Uuzažtakaz Jesucristo apzičha, jakziquin ojktčhaja, jalla nii. Nižaza ninacatačha

žoñinac̄quiztan primero liwriita žoñinacaqui. Yooztajapami Uuzaštakaz Jesucristuštajapami liwriitatačha. ⁵ Jalla ninacatačha ana zinta toscara chiichiui, nižaza ana čhjul ujchiztačha.

CHJEP ANJILANACA CHERCHINCHA

⁶ Jalla nekztanaqui arajpach taypiquiz tsjii anjila layñi cherchinčha. Nii anjilaqui liwriiñi tawkchiztačha, tii muntuquiz kamni žoñinac̄quiz parliñijapa. Nii liwriiñi takučha wiñayjapa werar razunaqui. Nii liwriiñi takuqui tjapa žoñinac̄tajapa, tjapa nacionanacchiz žoñinac̄tajapami, nižaza tjapa zaranacchiz žoñinac̄tajapami, nižaza tjapa takunacchiz žoñinac̄tajapami, nižaza tjapa watjanacchiz žoñinac̄tajapa, jalla ninac̄tajapatačha. ⁷ Jalla nii anjilaqui altu joržtan tuž chiichičha:

—Yoozquin rispitñiž cjee. Niižquin honora waytiñiž cjee. Niiž ultim casticz ora tjončha. Niíqui arajpachami, yokami, kot kjaznacami, nižaza kjaz jalzurinacami paachičha. Jalla nižtiquiztan niižquiz rispitñiž cjee.

⁸ Jalla nekztanaqui yekja anjilaqui apžquichičha, tuž cjican:

—Babilonia, nii pajk watjaqui akzičha, akzičha. Nii watjaqui parti watjanacchiz žoñinac̄quiz anawali kamañchiz cjiskatchičha, jaknužt adulteriuquiz ojklayñinacaqui ana zuma kamañchizlaja, jalla nižta.

⁹ Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui apžquichičha, altu joržtan tuž cjican:

—Jakzillat nii anawal animala rispitčhaja, nižaza nii žoñiž paata yooz rispitčhaja, jalla

niiqui castictaž cjequičha. Nižaza jakziltat niiž ayquiz anawal animalž chimputa cječhaja, už kjarquiz anawal chimputa cječhaja, ¹⁰ jalla niiqui Yooziž castictaž cjequičha. Jalla nii ana ultim Yooz rispitni žoñinacž quintra Yoozqui ancha žawjwaquičha. Yoozqui ninaca ancha casticaquičha. Ninacaqui infiernuquin nižaza asñi azupriquiz ancha t'akjizaquičha Yooz zuma anjilanacž yujcquizimi, Uuzažtakaz Jesucristuž yujcquizimi. ¹¹ Infiernuquin wiñayjapa sufran, uj žketiqui žketaquičha watay wata. Nii sufriñi žoñinacačha majiñami weenami jeejzqui ana žejlchuca. Ninacaqui anawal animala rispittiquiztanami nižaza nii paata yooz rispittiquiztanimi jalla nižta ancha sufraquičha. Nižaza ninacaqui nii anawal animalž tjuužtan chimputaž cjen nižta ancha sufraquičha. ¹² Jakziltat Yooz partiquiz žejlchaja, nižaza Yooz tawk jaru kamčhaja, nižaza Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla ninacaqui tii muntuquiz pruebanaca watcan pasinsis kuzziz tira tjurt'ichej cjila.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinčha. Nii joraqui tuž cjichičha:

—Jalla tiic cjijra: “Tekztan nawjcchuc jakziltat Yooz Jiliržquiz tjurt'ichi kuzziz ticznačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequičha”. Espíritu Santuqui tuž cjichičha: “Ninacaqui ninacž īangzquiztan jeejznaquičha. Nižaza ninacž zuma obranacquiztanami nižaza kamtiquiztanami pactaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjequičha”.

ZOÑINACA RICUJTA CUJICHAZTAKAZ

¹⁴ Jalla nekztanaqui tsewc kjutñi cheržcu, chiw tsjiri cherchinčha. Nii tsjir juntuñ tsjii žoñižtakaz julzi želatčha, kor pillu achquiz tjewzi, nižaza kjarquiz cuchillu tanzi. ¹⁵ Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan ulanchičha altu joržtan kjawcan. Nii tsjir juñtuñtan julzi žoñžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlñi cujich ora tjonchičha. Cujichaqui zuma pookchičha. Jalla nižtiquiztan am cuchillžtan pootzna, cujicha ricuja. —Nuž cjichičha anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi criichi žoñinacačha cujichažtakazqui.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii tsjir juñtuñtan julzi žoñiqui cuchillžtan tii muntuquiz žejlñi cujicha ricujchičha. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichi žoñinacaqui ricuja ta cjissičha.

¹⁷ Nekztanaqui tsjii yekja anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan zakaz ulanchičha, cuchillžtan zakaz. ¹⁸ Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz altarquiztan ulanchizakazza. Nii anjilaqui akzjapa poderchizza. Nekztanaqui nii anjilaqui segundo cuchillžtan anjilžquiz paljaychičha, altu joržtan tuž cjican:

—Am cuchillžtan uwas cujicha ricuja. Uwasnacaqui zuma pookchičha. Jazi qui nii ricuja. —Nuž cjichičha anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi ana criichi žoñinacačha uwas cujichažtakazqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cuchillžtan ana Yoozquin criichi žoñinaca cujichažtakaz pootchičha, nižaza ricujchičha. Nekztan nii ricuja ta žoñinacaqui uwas cujich uyquiztakaz tjojttatačha, Yooz casticta cjisjapa. ²⁰ Jalla nekztanaqui jaknužt ricuja uwasanaca

tjecančhaja, jalla nižta nii ricujta žoñinacaqui castictatačha Yooz wajtž tjiiquin. Jalla nuž castictaž cjen, ancha ljoc ojkchičha, cawallunacž freno irantizcama. Quinsa patac kilómetro larcuquin nižta ljoc ojkchičha.

15

PAKALLAWK ANAWALINACA

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin tsjii siñala cherchinčha. Nii pajk siñalaqui ancha ispan-tichucatačha. Pakallawk anjilanacaqui želatčha, pakallawk anawalinacchiz. Jalla nii anawalinaca wattan Yooz casticž žerzta cjequičha.

² Nižaza llíjñi kota cherchinčha, ispijužtakaz ujžtan t'ajžta. Nižaza nii ispijužtakaz kot atquin žoñinaca tsijtchi želatčha. Nii žoñinacaqui Yooz arpi guitarra tanzi želatčha. Nii žoñinacaqui tii muntuquiz kamcan, anawal animalquiztan atipchičha, nižaza niiž paata yoozquiztan atipchičha. Nižaza nii anawal animalž tjuužtan ana chimpudatačha. ³ Jalla nii žoñinacaqui Yooz sirwiñi Moisés itsñi itsatčha, nižaza Uuzažtakaz Jesucristuž itsñi itsatčha, tuž cjican:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amiž paata pajk obranacačha ancha zumanacaqui, nižaza ispan-tichucačha. Am kamañaqui zuma lijatumčha, werarapančha. Amčha tjapa nacionchiz žoñinaca mantíñamqui. ⁴ Yooz Jiliri, ¿ject amquin ana eksnasa? ¿ject amquin honora ana tjaasa? Am alaja ancha zumampančha. Amčha zuma lijitura pjalzñamqui, jalla nižtiquiztan tjapa

nacionquitztan žoñinacaqui tjonaquičha, am rispitzjapa".

⁵ Jalla nekztanaqui arajpachquin cherchinčha timplu kjuyltan. Jakziquizlaj Yooz lii, jalla nekz Yooz žejlž kjuya cjetzi cherchinčha.

⁶ Nekztan cherchinčha, timpluquiztan pakallawk anjilanacaqui pakallawk anawalinac casticchiz tjonchičha. Ancha zuma llijni tol zquitchiztačha, nižaza kor tsjaychiztačha, quecanaca jweržinta. ⁷ Jalla nekztanaqui tsjiiqui pajkpic žejtñinacžquiztan zapa mayni pakallawk anjilanacžquiz kor chuwa tjaachičha. Nii chuwanacaqui wiñay žejtñi Yooz casticunaca chijipžtatačha. ⁸ Nii timpluqui uj žketžtan chijipžtatačha, Yooz juc'ant azziz cjen, nižaza juc'ant honorchiz cjen. Nižaza anaž jecmi nii timpluquin luzi atasačha, nii pakallawk anjilanacž anawalinaca watzcama.

16

ANAWALINACA CUTZTA

¹ Jalla nekztanaqui tsjii alto chiiñi jora nonzinčha. Timpluquiztan nii joraqui pakallawk anjilanacžquiz paljaychičha, tuž ejcan:

—Oka. Ančhucaqui nii intirjita anawalinaca cutzna. Nii anawalinacžtan Yoozqui žoñinaca casticaquičha. —Jalla nuž paljaychičha nii joraqui.

² Jalla nuž paljaytiquiztan primir anjilaqui ojkchičha niižquiz intirjita anawalinaca tii muntu yokquiz cutzjapa. Jalla nekztanaqui jakziltat anawal animalž chimputažlaja, nižaza nii anawal animalž žoñiž paata yoozquiz rispitčhaja, jalla

tjapa ninacaqui anawal llajanacžtan llajchičha. Nižaza ancha kjawcan aynatčha.

³ Jalla nekztanaqui segundo anjilaqui ojkchičha niižquiz intirjita anawalinaca tii muntu kotquiz cutzjapa. Nii kot kjazqui ticzi žoñž ljocnacažtakaz tucchičha. Jalla nižtiquiztan tjapa kotquiz zejlñi animalanacaqui ticzičha.

⁴ Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui niižquiz intirjita anawalinaca cutzičha pujunacquizimi jalzurinacquizimi. Tjapa kjazqui ljoc tucchičha.

⁵ Jalla nekztanaqui kjaz mantíni anjilaž chiita nonzinčha. Nii anjilaqui tuž cjichičha:

—Ancha zumamčha Yooz Jiliri. Amqui tuquitanami jaztanami žejlčha. Amqui lijitumakaz pjålžcu, casticčha. ⁶ Nii casticta žoñinacaqui am parti žoñinacami, nižaza am parti parliňi žoñinacami conchičha. Jaziqui amqui nii žoñinacžquiz ljoc lickatchamčha. Jalla nužupan ninacžta waquizičha.

⁷ Nižaza altarquiztan tsjii chiižquiñi jora nonzinčha, tuž cjican:

—Tjapa azziz Yooz Jiliri. Amqui ultim werara pjälzamčha; nižaza lijitumapan pjälzñamčha. Jalla nužupančha.

⁸ Jalla nekztanaqui cuarto anjilaqui niižquiz intirjita anawali cutzičha tjuñquiz. Jalla nuž cutžtiquiztan, tjuñiž sliqui žoñinaca ujsičha, zmali kjakcan. ⁹ Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui tjuñiž ujta cjissičha. Jalla nuž ujtiqiztan, žoñinacaqui ana persun uj paaznacquiztan jaytichičha, “Újchiz-pantčha” cjican. Nižaza Yoozquin ana honora tjaachičha. Antiz Yooz tjuu quintra chiichičha, Yooz nii anawalinaca mantížquichiž cjen.

10 Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui niižquiz intirjita anawali cutzičha, jakziquin nii anawal animalaqui mantiňi julzičhaja, jalla nicju. Jalla nekztanaqui nii mantita yokaqui ancha zumchi cjissičha. Jalla nuž cjen žoñinacaqui persun las ch'atsičha; ancha t'akjizichičha. **11** Jalla nuž sufrichiž cjenami, ana jaytichičha anawali paaznacquitztan, “Ujchizpantčha”, cjicanaqui. Pero arajpach Yooz quintra chiichičha, ninacaž nuž ayinskatňi llajacama cjenaqui.

12 Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui niižquiz intirjita anawaliQUI pajk Eufrates cјita pujquiz cutzičha. Jalla nuž cutztiquiztan, nii pujuqui kjonchičha, tuwantan tjonňi jilirinaca kjakžquizjapa.

13 Nekztanaqui cherchinčha anawal dragonž atquitztan anawal ispiritulanchičha. Jalla nižtazakaz ulanchičha anawal animalž atquitztanami, nižaza falso profetž atquitztanami. Nii čhjep ulanchi ispiritunacaqui zcaranacažtakaztačha. **14** Nii ispiritunacaqui zajra ispiritunacatačha. Milajrunacaž paaatčha. Nižaza tjapa tii muntuquiz mantiňinacaž juntatčha, quira zaltisjapa. Tjapa azziz Yooz Jiliriž uchta timpu pajk quira želaquičha. **15** Nonžna. Jesucristuqui tuž cjičha: “Wejrqui tjaňižtakal tiripintit tjonačha. Jakziltat naazňi kuzziz cječhaja, cuntintuž cjequičha. Zquitchezpan cjee; nekztan ana k'ala okasačha, žoñinacaž ombrawillta cjisjapa”. **16** Jalla nekztanaqui mantiňi jilirinacaqui juntantitaž cjissičha, tsjii yokquiz. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Armagedón cjitačha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui intirjita anawaliqui querquiz cutzičha. Jalla nuž cutztiquiztan altu joraqui arajpach timpluquiz mantiz puestuquiztan chiichičha, tuž cjican:

—Yooz casticz obranaca cumplita cjissa.

¹⁸ Jalla nekztanaqui rayunacami, arañinacami, jorjorñinacami želatčha. Nižaza juc'anti yoka chekjinchic̄ha. Yooziž žoñi paatiquiztan jalla nii timpuquiztan anzcamá tii yokaqui ana wira juc'anti chekjinchic̄ha. Walja tsucuñi cheknatčha.

¹⁹ Jalla nuž yoka chekjinchic̄, Jerusalén pajk watjaqui čhjep parti t'akztatačha. Nižaza nacionanacž capitalanacaqui k'ala pajlsičha. Nižaza Yoozqui Babilonia pajk watja cjuñzic̄ha. Yoozqui Babilonia wajtž quintra žawjču, juc'anti casticchičha, jaru vinžtan liquintažtakaz.

²⁰ Jalla nuž castican tjapa kot taypiquiz žejlñi yokanacami, nižaza curunacami katchičha.

²¹ Nižaza arajpachquiztan žoñinacž juñtuñ pajk caranuza tjojtžcu, ojkchičha. Tsjii caranuzaqui quintal jilatačha, ancha liczitačha. Nekztanaqui žoñinacaqui Yooz quintra chiichičha nii caranuzaž nuž ojktiquiztan. Jalla nii anawaliquiztan ancha sufrichičha.

17

PUTIRII MAATAKA CHERCHINCHA

¹ Jalla nekztanaqui tsjii nii pakallawk ana walinacchiz anjilanacžquiztan wejtquiz tjonchičha, tuž cjican:

—Pichay. Putirii maataka amquiz tjeznačha. Naa putirii maatakaqui pajk watja cjičha. Jaknužt nii pajk watja casticta cječhaja, jalla

nii zakal tjeeznačha. Jalla nii anawal watjaqui wacchi kjaznacaran žejlčha. Juc'ant anawali putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ² Tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui naa putiriyatan adulteriuquiz ojklaychičha. Naa irat kamañchiz pecžcu, Yoozquitzan ancha zarakchičha nii mantiñinacaqui. Jaknužt vinžtan licchi žoñiqui tsjii kjutñi ojkčhaja, jalla nižta cjissičha.

³ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui wejr cherkatchičha jalla tižta. Tsjii anjilaqui wejr chjitchičha ch'ekti yokquin. Jalla ničju tsjaa maataka cherchinčha. Jalla naa maatakqui ljoc animalž juntuň yawchi želatčha. Jalla nii animalaqui persun curpuquiz Yooz quintra tjuunacchiztačha. Nižaza pakallawk achchiztačha, nižaza tunca wajrichiztačha. ⁴ Naa maatakqui morat ljoc zquití cujtchintačha. Nižaza koržtan, c'ajni mazllanacžtan, c'achanacžtan, jalla ninacžtan alajitačha. Nižaza naaža kjarquiz kor wazu tanzinčha. Nii kor wazuquiz anawalinacžtan nižaza ana zuma kamañanacžtan chjijpžtatačha. ⁵ Nižaza naaža ayquiz tii ana intintazzuca tjuu cjijrtatačha: "Pajk Babilonia, putirii maatakanacž maa, nižaza tii yokquiz ana zuma kamañanacchiz maa". Jalla nuž cjijrtatačha. ⁶ Nekztanaqui wejrqui naa maatak cherchinčha licchižtakaz. Naa maatakqui wacchi Yoozquin criichinaca conchinčha. Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjen contatačha nii criichinacaqui. Ninacž ljocžtan licchižtakaz cjistkalčha. Jalla naa maataka cheržcu, wejrqui ancha ispantichinčha. ⁷ Weriž ispantiquiztan anjilaqui wejtquiz paljaychičha,

tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am ispantejo? Wejrqui naa maatakaž ana intintazzuca puntu amquiz maznačha. Nižaza nii pakallawk achchiz, tunca wajrichiz animalž ana intintazzuca puntu amquiz maznačha. ⁸ Maatakaž yawta animala cherchamčha. Jalla nii animala tuquitan tii muntuquiz želatčha. Nekztan ana želatčha. Wiruň wilta želaquičha, koz anawal tujquiztan ulanžcaquičha. Ultimquizi qui infiernuquin chjatkattaž cjequičha. Tuquitan tii muntu paatiquiztanpacha Yoozquin ana criichi žoñinacž tjuunacaqui anaž Yooz liwruquiz cijirtatačha. Jalla nii žoñinacaqui anawal animala cheržcu ispantaquičha. Nii animalaqui žejlchičha, nekztan ana želatčha, nekztan wilta žejlčha. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ispantaquičha.

⁹ Jalla nii intintizjapa intintiňi kuzziz cjis waquizičha. Nii anawal animalž pakallawk achaqui pakallawk curunaca cjičha. Nii curunacž juntuň tsjii watja julzi žejlčha. Putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ¹⁰ Nii pakallawk achanacaqui pakallawk mantíni jilirinaca cjičha. Pijzkaltan mantíniacaqui ezzičha; katchičha. Tsjii mantičha anzioui. Nii tsjii qui ima tjončha. Jalla nii tjonču upacamakaz mantaquičha. ¹¹ Nii tuqui žejlňi, nekztan ana žejlňi animalaqui octavo mantíni jiliričha. Pero nii pakallawk mantíniacž partiquiztankalčha. Nižaza ultimquizi qui infiernuquin chjatkattaž cjequičha.

¹² Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacaqui tunca mantíni jilirinaca cjičha. Nii tunca

mantiñinacaqui imaž mantiz poder tanža. Nii anawal animalžtan chica tsjii orakaz mantaquičha. ¹³ Nii tunca mantiñinacaqui tsjii kuzzizza; ninacž mantiz poder tjaaquičha anawal animalžquiz. ¹⁴ Nii anawal mantiñinacaqui Uuzažtakaz Jesucristuž quintra quira zaltayskataquičha. Pero Uuzažtakaz Jesucristuqui criichi žoñinacžtan ninacžquiz atipaquičha. Jesucristuqui Jiliric jiliripančha, rey mantiñic mantiñipančha. Criichi žoñinacaqui niížtan chica želaquičha. Criichi žoñinacačha Yooziž kjawžta, nižaza illzta, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichizakazza:

—Nii amiž cherta kjaznacaqui, jakziquin naa maataka julzinžlaja, jalla nii kjaznacaqui žoñinaca cjičha. Nii žoñinacaqui tjapaman watjanacchizačha, nižaza nacionanacchiztačha, nižaza takunacchiztačha. ¹⁶ Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacažtakaz mantiñinacaqui anawal animalžtan naa puturii maatak quintra chjaawjkataquičha. Nekztan naa maataka akznaquičha, nižaza ana zquitchezakaz cjiskataquičha. Nižaza naaža curpu lujlzaquičha. Nižaza ujžtan ujznaquičha. ¹⁷ Jalla nuž nii mantiñinacaqui naa maatakaquiz paaquičha. Yoozqui ninacž kuznacquiz nuž peckatchičha, Yooz muntacama paa-ajo. Jalla nuž Yooz muntacama paacan ninacaqui tsjii kuzziz cjequičha, anawal animalžquiz ninacž mantiz poder tjaazjapa, Yooz chiitacama cumpliskatz-japa. ¹⁸ Nižaza amiž cherta maatakqui pajk watja cjičha. Nii watjačha tii yokquiz žejlñi mantiñi

jilirinacžquiz mantiñiqui.

18

BABILONIA CJITA WATJA EZZICHA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui tsjii anjila araj-pachquiztan chjijwžquiňi cherchinčha. Nii anjilaqui walja mantiz poderchiztačha; nižaza walja kjanatčha. Nuž kjanan tii yokaqui majiňažtakaz cjissičha. ² Nekztanaqui nii anjilaqui altu joržtan kjawchičha, tuž cjican:

—Babilonia pajk watja ezzičha, ezzičha. Nii wajtquiz zajranacaqui watja chassičha, tjapaman anawal ispiritunacžtan, nižaza tjapaman chjaawjkatta wežlanacžtan. ³ Nii Babilonia watjaqui tjapa nacionanaca Yoozquitztan zarakskatchičha, licchinacažtakaz. Nižaza nii watjaž cjen tjapa tii yokquiz mantiňi jilirinacaqui ana zuma kamaňčiz cjissičha. Nižaza nii wajtchiz žoňinacžquiz tjapaman cusasanaca tuytiquiztan, tuyňi žoňinacaqui ricachu cjissičha.

⁴ Jalla nekztanaqui wilta tsjii jora nonzinčha, arajpachquiztan chiižquiňi. Nii joraqui tuž cjichičha:

—Wejt parti žoňinaca, nii wajtquitztan ulna, ana nii wajtchiz žoňinacažtapacha uj paazjapa, nižaza nii wajtchiz žoňinacžtanpacha ana casticta cjisjapa. ⁵ Nii wajtchiz žoňinacž ujnacaqui juc'anti muntunacžtakaz yapchičha arajpacha irantizcamažtakaz. Juc'anti ujnaca paachičha. Jazioui Yoozqui ninacaž paata ujnaca naychičha. ⁶ Jaknužt nii wajtchiz žoňinacaqui yekja žoňinacžquiz anawali paatčhaja, jalla

nii anawal paatiquiztan jama castictaj cjila. Ninacaž ujnaca paatiquiztan pizc wilta juc'anti castictaj cjila. Jaknužt yekja žoñinaca anawali cjiskatčhaja, jalla nižta irata pizc wilta juc'anti ana wali cjiskattaj cjila. ⁷ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui ancha persun honora waytitčhaja, nižaza jaknužt ninacaqui persun kuzcama kamtčhaja, jalla nuž anawali kamtiquiztan jama sufriskattaj cjila. Ninacž kuzquiz tuž cjiňitačha: “Wejrnacqui juc'ant zumtčha. Anawalinaca wejtquiz anapan cjsnasačha. Anal wira tsjaa žewažtakaz kaaznasačha”. ⁸ Jalla nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacžquizi qui casticu tiripintit tjonaquičha. Ninacžquiz ancha anawalinaca tjonaquičha. Jaziqui žoñinaca ticznaquičha; nižaza llacjizaquičha; nižaza čherž kjara paznaquičha; nižaza ujquin ujžtaž cjequičha. Muzpa azziz Yooz Jilirioui nii žoñinaca pjälžcu casticaquičha. Jalla nižtiquiztan nižta anawalinaca tjonaquičha.

⁹ Jalla nii cheržcu jakzilta mantiňinacat nii wajtchiz žoñinacžtan ana zuma kamaňchizlaja, nižaza persun kuzcama kamchizlaja, jalla ninacaqui nii wajtchiz žoñinacž castictu cheržcu, kaaquičha, nižaza llacjizaquičha. Nii watja ujznan, nii mantiňi jilirinacaqui uj žketňi cheraquičha. Nekztan kaaquičha. ¹⁰ Jalla nuž cheržcu, nii watja nuž castictaž cjen, ažkquin tsijtchi želaquičha; ana macjatžcaquičha. Castictaž cjen tsucaquičha, tuž cjian: —¡Ay! ¡Ay! Babilonia pajk watja. Muzpa azziz cjenaqui, anawali cjissila. Tsjii ratukaz casticta cjissila.

¹¹ Nii watja castictaž cjen, tii muntuquiz žejlňi

tuyñinacazakaz kaaquičha, nižaza llacjizaquičha. Ninacž cusasanaca kjayñimi ana iya želaquičha. ¹² Ninacž cusasanacaqui tižtanacačha: kori, paaz, llijñi maznaca, c'achjanaca, zuma paňu, murat paňu, ser paňu, lloc paňu, tjapaman zuma ulurchiz tablanaca, zuma marfila cjita maznaca, jila walurchiz maderanaca, korinaca, jirunaca, zuma marmol cjita llijñi maznaca, ¹³ canelanaca, zuma ulurchiznaca, insinsunaca, zuma ulurchiz mirra cjitanaca, zuma ulurchiz asitinaca, vinunaca, asitinaca, chiw llamp'u jac'unaca, trigonaca, kuzñi animalanaca, uuuzanaca, cawallunaca, autunaca, tuyzjapa piyunanaca. Jalla tjapa nižtanaca tuytatačha. ¹⁴ Nii tuyñinacaqui nii wajt puntuquiztanž cjequičha:

—Nii wajtquiziqui anaž iya tjapaman zumanaca želaquičha, nii ancha juztažta zumanacaqui. K'ala pertissičha, wiñayjapa. Walurchiz cusasanacaqui pertissičha, nižaza wajtquiz honora tjaani cusasanacaqui pertissičha wiñayjapa. —Nuž chiyaquičha.

¹⁵ Nii cusasanaca tuyñinacaqui ricachu cjissičha nii wajtchiz zoñinacaž kjaychiž cjen. Jazi qui tuyñinacaqui nii watja casticu cheržcu, eksni kuztan ažkquin tsijtchi želaquičha. Nižaza altu joržtan kjawcan, kaaquičha, nižaza llacjizaquičha. ¹⁶ Nižaza ninacaqui tuž cjequičha: —¡Ay! ¡Ay! Anawali cjissila tii pajk watjaqui. Tsjaa ricach maatakažtakaz želatčha, iñarato zquitchiz cujchin, zuma paň zquitchiz, murat paň zquitchiz, lloc paň zquitchiz. Zuma iñarato želatčha, koržtan, zuma walurchiz maznacžtan, zuma c'achjanacžtan. ¹⁷ Tsjii ratukaz tjapa nii

wajtquiz walja walurchiz cusasanaca pertissičha.
—Jalla nuž cjequičha.

Jalla nii watja casticu cheržcu, warcu joojooñinacami, warcuquiz ojklayñinacami, warcuquiz langzñinacami, tjapa kot warcužtan langzñinacami ažkquin tsijtchi želaquičha. ¹⁸ Jalla nii wajtquitztan uj žketni cheržcu, kjawaquičha, tuž cjican:

—Jakzilta watjat tižta chawc watjažtapacha žejljo?

¹⁹ Jalla nekztanaqui ninacaqui persun achanac-quiz pjilžtan tjatznaquičha, ancha kaacan, nižaza ancha llacijzcan. Nižaza tuž cjequičha:

—¡Ay! ¡Ay! Ana wali cjissila nii chawc watjaqui. Nii wajtquin cusasanaca chjitchiž cjen, tjapa warcužtan langzñi žoñinacaqui cusa ricachu cjissičha. Nižaza tsjii ratulla akžtala.

²⁰ Arajpachquin žejlñinacazti, nii watja akžtaž cjen, cuntintuž cjee. Yoozquin criichi žoñinaca, cuntintuž cjee. Nii wajtchiz žoñinacaqui ančhucaquiz anawali paachičha. Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz uchta apostolonaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca, tjapa ančhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquičha. Jaziqi ančhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquičha.

²¹ Jalla nekztanaqui tsjii walja azziz anjilaqui tsjii pajk maz tjaajžtakaz waytižcu kotquiz tjojtchičha, tuž cjican:

—Tii maz tjaaj tjojttažokaz Babilonia chawc watja tjojttaž cjequičha. Anaž wira iya cherta cjequičha. ²² Tii wajtž calliran anaž wira iya itsni jora nonžtaž cjequičha, arpi guitar jorami,

itsñi jorami, pincall jorami, trumpet pekz jorami. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya oficiuchiz langzñinacami želaquičha. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya žoñinaca tjaajžtan jawunñi jora nonžtaž cjequičha. ²³ Nižaza tii wajtquiz micha pekžta anaž iya cheraquičha. Nižaza anaž iya zalzñi pjijzta ch'ajwiñi nonznaquičha. Tuqui tii wajtquiz tuyñinacaqui žoñinacž yujcquiz pajk žoñitačha. Maña paakan, tii wajtchiz žoñinacaqui tjapa nacionanacchiz žoñinacžquiz incallchičha.

²⁴ Nižaza tii wajtchiz žoñinacaqui Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca conchičha. Tjapaman žoñinaca contačha.

19

ARAJPACHQUIN YOOZQUI HONORCHIZZA

¹ Jalla nektanaqui arajpachquin wacchi žoñinacž jora nonzinčha, tuž cjican:

“¡Aleluya! Učhum Yoozza liwriiñiqui, walja azzizza, walja honorchizza. ² Učhum Yoozza lijituma pjalzñiqui. Jalla nuž Babilonia wajtchiz žoñinaca lijituma casticchičha. Nii žoñinacaqui tjapa wajtchiz žoñinacžquiz ana wali kamañčchiz cjiskatchičha. Jalla nižtiquiztan casticta cjissičha. Nižaza Yoozquin sirwiñi žoñinaca conchiž cjen, Yoozqui nii žoñinaca casticchičha”.

³ Wilta nii arajpachquin žejlñinacaqui altu joržtan chiichičha, tuž cjican:

—¡Aleluya! Nii wajtquiztan uj žketi wiñaya žketaquičha.

4 Nekztanaqui arajpachquin paa tunc puzin jilirinacčtan pajkpic žejtňinacčtan yokquiz quillžcu, puct'ichičha. Nižaza Yoozquiz rispitchičha. Yoozqui niiž mantiz puestuquiztačha. Rispitcan tuž cjichičha:

—¡Nužoj cjila! ¡Aleluya! ¡Amén!

5 Nekztanaqui mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinčha tuž chiižquiñi:

“Tjapa Yoozquin sirwiňinaca, Yoozquiz honora waytila. Koltami pakjimi tjapa Yoozquin rispitňinacami, Yoozquiz honora waytila”.

6 Nekztan wejrqui wacchi žoñinacč jora nonzinčha. Wacchi kjaz pujquiz kjawňištakaztačha. Nii joranacaqui tuž cjichičha:

“¡Aleluya! Učhum tjapa azziz Yooz Jiliri qui tjapa mantiz kallantichičha. **7** Jalla nižtiquiztan anchaž chipžla učhumqui, cuntintuž cjila. Yoozquin honoraž tjaala. Uuzažtakaz Jesucristužtan niiž parti žoñinacčtan juntu kamz ora irantižquichičha, tsjii zalz pjijsta oražtakaz. Jesucristuž parti žoñinacaqui listu tjacičha, zalziň turažtakaz. **8** Finu zquitinacčtan cujtzičha; ancha limpu, nižaza llijňitačha”.

Nii finu zquitinacčtan cujtchi tuž cjičha, Yoozquin criichinacaž zuma kamaňanacchiz, jalla nii. Jalla nuž zquitinacčtan cujtzkatchičha Jesucristuž parti žoñinacčquiz.

9 Jalla nekztanaqui tsjii anjilaqui wejtquiz paljaychičha tuž cjican:

—Jalla tuž cjijra: “Uuzažtakaz Jesucristuž zalz pjijztiquiz invittanaca cuntintoj cjila”.

Nižaza wejtquiz cjichičha:

—Jalla tii weriž chiita takunacaqui Yooz zuma werar razunanacačha.

¹⁰Jalla nižtiquiztan wejrqui nii anjilž kjojchquiz quillžcu puct'ichinčha, nii rispitzjapa. Niizti wejtquiz chiižinchičha, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yooz sirwiňtčha, amtan chica, nižaza am jilanacžtan chica. Tjapa ančhucčha Jesucristuž puntuquiztan parliňinacaqui. Yoozquin alaja rispita amqui.

Jakziltat Jesucristuž puntuquiztan mazinčhaja, jalla niičha werar Yooz taku parliňiqui.

CHIW CAWALLQUIZ YAWCHI ZOŇI

¹¹ Jalla nekztanaqui arajpacha cjetzi cherchinčha. Jalla ničju tsjii chiw cawallu jecžquichičha. Calwallquiz tsjii zuma žoňi yawchi cherchinčha. Nii žoňiqui Zuma Lijituma cjitačha, nižaza Werar Razunchiz cjitačha. Jalla nii žoňičha zuma lijituma pjalzňiqui, nižaza ultim werar razunquiztančha quira zaltiňiqui. ¹² Nii žoňž čhjujcquinacaqui ujžtakaz c'ajatčha. Niiž achquiz wacchi mantíň žoňinacž pillunacchiztačha. Nižaza niižquiz tsjii tjuu cjijrtatačha. Nii tjuuqui niikaz zuma intintičha. ¹³ Nii žoňiqui ljocžtan tinta tol zquitcheztačha. Niiž tjuuqui Yooz Taku cjitačha. ¹⁴ Niižquiz apzcatčha arajpach zultatunaca; chiw finu zquitcheznačatačha, nižaza limputačha. Nii zultatunacatačha chiw cawallunacquiz yawchi. ¹⁵ Nii zuma žoňž atquiztan tsjii pajk ar cuchillu ulanchičha, nacionanacchiz žoňinacžquiz mantaquičha, tjapa nacionanacchiz žoňinacžquiz casticjapa. Tjapa nacionanacchiz žoňinacžquiz mantaquičha, tjapa anawali paatiquiztan jama casticcan.

Jaknužt tsjii uwas cujichñi žoñiqui uwas kjaz zpjijtzjapa tjecančhaja, jalla nižta irata nii zuma žoñiqui Yooztajapa quintra žoñinaca tjecnaquičha. Tjapa azziz Yoozza anawali žoñinacž quintra žawjchipan. Anziqui ninaca casticta cjissa. ¹⁶ Nii tjecanñi žoñž tol zquitquizimi niiž lizquizimi tii tjuu cijrtatačha: “Tjapa mantíni reynacžquitztan tsjan reyčha. Nižaza tjapa jilirinacžquitztan tsjan jiliričha”.

¹⁷ Jalla nekztanaqui cherchinčha, tsjii anjila tjuñquiz tsijtchi. Alto joržtan arajpachquin laylayñi wežlanaca kjawzičha, tuž cjican:

—Tekchuc picha. Nižaza tekz ajcsca, Yooz tjaata čhjeri luljzjapa. ¹⁸ Tekz ajcsca, mantíni reynacž janchi luljzjapa, nižaza zultatu mantíñinacž janchi luljzjapa, nižaza tjup kuzziz žoñinacž janchi luljzjapa, nižaza cawallunacž chjizwimi nii yawchi žoñinacž janchimi luljzjapa, nižaza tjapaman žoñinacž janchi luljzjapa, žoñž mantuquiz cijiciňi žoñinacž janchimi, ana žoñž mantuquiz cijiciňi žoñinacž janchimi, kolta žoñinacž janchimi, paik žoñinacž janchimi; tjapaman žoñinacž janchi lulaquičha. —Nuž cijichičha anjilaqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui cherchinčha, nii anawal animalžtan yokquiz mantíni reynacžtanami niñacž zultatunacžtanami ajcsitačha, chiw cawallquiz yawchi žoñž quintra kichjasjapa, niiž zultatunacžtanpacha. ²⁰ Quira zaltižcu, nii anawal animalaqui preso tanta cjissičha, falso profetžtan chica. Jalla nii falso profetaqui animalž yujcquiz milajrunaca paachiž cjen, nii animalaž chimputa žoñinaca incallchičha; nižaza nii animalž žoñiž

paata yoozquiz rispitñi žoñinaca incallchizakazza. Jalla nii pucultan anawalinacaqui azupri infier-nuquin tjojtatačha, žejtñi sufrisjapa. ²¹ Nii chiw cawallquiz yawchi žoñiqui parti quintra žoñinaca pajk cuchillžtan conchičha. Nii pajk cuchillučha nii žoñž atquiztan ulanchiqui. Jalla nižtiquiztan tjapa nii ajcsi wežlanacaqui ninacž janchižtan, chjizwinacžtan ancha chjekchi cjissičha.

20

WARANK WATA PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui tsjii anjila cherchinčha, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui kjarquiz llawi tanzičha; nižaza pajk carina tanzičha. Nii llawi-iqui koz anawal tuj llawitačha. ² Nekztan nii anjilaqui dragón tanchičha. Dragonqui žkoražtakaz Satanás diablučha. Jalla nii diabluqui warank wata watzcama čhejltačha. ³ Nekztan nii anjilaqui diablutjojtžcu, koz tuj chawjcchičha. Nižaza tsjii estampillžtan žcatžinchičha, diabluž nacionanacchiz žoñinacžquiz ana iya incallajo, warank wata watzcama. Jalla nii warank watanaca wat-tanaqui, wilta cuchta cjistančha tsjii upacamakaz.

⁴ Jalla nekztan mantiz puestunaca cherchinčha. Jalla nii puestunacquin julzi žoñinacaqui pjalzjapa poderchiztačha. Nižaza acha muržinta criichinaca cherchinčha. Nii criichinacaqui contatačha, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan tictartiquiztan. Ninacaqui anawal animalžquizimi nižaza niiž paata yooznacžquizimi ana rispitkalčha. Nižaza anatačha anawal animalž chimpata, ana yuyc ayquizimi, ana kjarquizimi. Jalla nii conta

criichinacaqui jacatatchi cherchinčha. Warank watanaca Cristužtan juntu mantaquičha. ⁵ Jalla niičha primiru jacatatzqui. Parti ticzi žoñinacaqui ana jacatatchičha nii warank watanaca watzcama. ⁶ Nii primiru jacatatchinacaqui cuntintuž cjequičha. Ancha zuma kamañchiz cjequičha. Nii segundo ticzqui ninacžtaqui ana želaquičha. Nii segundo ticzqui tuž cjičha, infiernuquin chjatkatta wiñayjapa casticta cjisjapa. Pero nii jacatatchinacaqui Cristužtan juntu mantaquičha warank watanaca. Ninacaqui Yooztajapami Cristužtajapami sirwiñinaca cjequičha.

⁷ Jalla nii warank watanaca wattiquiztan Satanás diabluqui cuchtaž cjequičha koz tujquiztan. ⁸ Jalla nuž cutztiquiztan Satanás diabluqui ulnaquičha tjapa tii yokquiz žejlñi nacionanaca incallzjapa. Gog cjita naciona, nižaza Magog cjita naciona nižaza tjapa nacionanacžquiz incallžcu, quira zalzjapa ajcskataquičha. Jalla nii nacionanacchiz zultatunacaqui walja tamačha, kot at pjilažtakaz. Nuž cherchinčha. ⁹ Nii zultatunacaqui walja campuquin ojkchičha, Yooz parti žoñinaca muyuntizjapa, nižaza Yooziž pecta watja muyuntizjapa. Jalla nuž muyuntan, Yoozqui arajpachquiztan uj cutzinžquichičha, ninaca k'ala ujzjapa. ¹⁰ Nekztanaqui incallñi diabluqui azuprižtan asñi uj kotquin tjojttatačha. Jalla nicju tuquiqui anawal animalžtan toscar profetžtan tjojttatačha. Jalla nicju majiñami weenami sufraquičha watay wata.

PAJK CHIW MANTIZ PUESTU

¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii pajk chiw mantiz puestu cherchinčha. Nižaza nii puestuquiz tsjiiqui julzi želatčha. Jalla nii julzi mantiňiž nuž želan, niiž yujcquiz arajpachami yokami k'ala katchičha. Nekztan ana iya arajpachami yokami želatčha. ¹² Nekztan ticzi žoñinaca cherchinčha, koltami pakjimi, mantiňi Yooz yujcquiz tsijtchi. Jalla nekztanaqui Yooz liwrunaca cjetžtatačha. Nižaza yekja liwru cjetžtatačha; liwriita žoñinacž tjuu listichiz liwrutačha. Nii Yooz liwrunacquiz tjapa žoñinacaž paatanacaqui apuntitatačha. Ticzinacaqui apuntita paatiquiztan jama pjalžtatačha. ¹³ Jakziltat pajk kotanacquiz ticztchaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatačha. Nižaza jakziltami ticztchaja, nižaza ticzi žoñž yokquin žejlčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatačha. Jalla nekztanaqui tjapa žoñinacaqui ninacaž paatiquiztan jama pjalžtatačha. ¹⁴ Ticzmi nižaza ticzi žoñinacž yokami ana iya želaquičha. Asñi ujquin tjojttatačha. Nii asñi uj kotquin sufrisqui segundo ticz cjičha. ¹⁵ Jakziltiž tjuuqui liwriita žoñinacž tjuu listiquiz ana žejlčhaja, jalla nioui asñi uj kotquin tjojttazakaztačha.

21

EW ARAJPACHA EW YOKA

¹ Jalla nekztanaqui ew arajpachami ew yokami cherchinčha. Primir arajpachami primir yoka katchicha, nižaza kotami. ² Nekztanaqui wejr Juanqui ew Jerusalén watja cherchinčha, Yooz

arajpachquiztan tjonñi. Jaknužt tsjaa zalzin turqui persun tjowažtajapa tjaczinžlaja, jalla nižta zuma tjacztačha ew watjaqui. ³ Nekztan arajpach mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinčha. Altu tawkžtan tuž cjichičha:

—Cheržca. Yoozqui žoñinacž tapiquiz kamčha. Yoozqui ninacžtan chica kamaquičha, nižaza nii žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñinaca cjequičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacžtan chicaž cjequičha. ⁴ Yoozqui ninacž kjaz kaajmi chjužinaquičha. Nižaza ninacžta anaž iya ticz želaquičha, nižaza iya kaazmi, llaquizmi, sufrismi anaž želaquičha. Jalla ninacaqui k'ala watchičha.

⁵ Nekztanaqui nii mantiz puestuquiz julzñiqui tuž cjichičha:

—Cheržca, wejrqui tjappacha ew paa-učha. Tii cijra. Tiičha werar takunacaqui, nižaza lijitum takunaca.

⁶ Jalla nekztanaqui cjichičha:

—Tjappachaž jazic žeržta. Wejrtčha primirquiztanpacha, nižaza wiricama, jaknužt tsjii litranacaqui “A”quitztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin wiricama žerzaja, jalla nižta. Jakziltat kjaztakaz zuma kamaňa ancha pecčhaja, jalla niižquiz nužullakaz zuma kamaňa tjaata cjequičha, jalzurquiztan žejtni kjaztakaz. Wejrqui nii zuma kamaňa tja-ačha. ⁷ Jakziltat tjapa anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquiz irinsažtakaz tii zumanaca weriž tjaata cjequičha. Wejrqui ninacžtajapa Yooz cjeečha. Ninacaqui wejt maatinaca cuntaž cjequičha. ⁸ Ana wejtquin kuzziz žoñinacazti azupri uj kotquin chjatkattaž cjequičha.

Jalla tižta kamañchizza nii žoñinacaqui: Yooz nicñinaca, Yoozquin kuz ana tjañañinaca, ana zuma kamañchiz žoñinaca, žoñi conñinaca, adulteriuquiz ojklayñinaca, yat'irinaca, žoñiž paata yooznaca sirwiñinaca, toscara chiiñinaca. Jalla ninacaž asñi ujquin castictaž cjequičha. Jalla nii asñi uj infiernuquin ojkzqui segundo ticz cjičha.

EW JERUSALEN CJITA WATJA

⁹ Tuquiqui cherchinčha pakallawk anawalinacaqui pakallawk anjilanacžquiz intirjitatačha. Jalla nekztanaqui nii pakallawk anjilanacquitztan tsjiiqui wejtquin tjonchičha. Jalla tuž cjican, chichičha:

—Pichay. Amquiz tjeeznačha, Uuzažtakaz Jesucristuž tur.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui wejtquiz tuž cherkatchičha. Wejrqui pajk curquiz chjichtatačha. Jalla niwjctan pajk zuma Jerusalén watja wejtquiz tjeezičha, arajpachquitztan Yoozquitztan tjonñi. ¹¹ Nii watjaqui Yooz honorchizza; nižaza llijatčha Yooztakaz. Llijñi maztakaztačha llijñatčha jaspe maztakaz, nižaza ispijužtakaz.

¹² Nii wajt myytata pajk pirka želatčha, tunçapan zanchiz. Zapa zanquiz tsjii anjila želatčha. Nižaza zapa zanquiz tsjii tjuu cijjrtatačha. Nii tunçapan tjuunacaqui Israel žoñinacž t'akanacž tjuutačha. ¹³ Nii pirkatačha tuwanchuc čhjep zanchiz, užachuc čhjep zanchiz, warchuc čhjep zanchiz, tajachuc čhjep zanchiz. ¹⁴ Nii wajt myytat pirkaqui tunçapan maz simintuchiztačha. Nii tunçapan maz simintuquiz tunçapan Jesucristuž apostolunacž tjuunaca cijjrtatačha.

¹⁵ Jalla nii wejtquiz chiiñi anjilaqui kor miriis parchizza, nii watja miriisjapa, zanami pirkanačami. ¹⁶ Nii watjaqui isquinatutačha, porap kjuttan igualatačha. Anjilaqui kor paržtan watja miriichičha, 2,200 kilometrotačha, tsewcchuc altu kjutñi, nižaza latuquin igualatačha. ¹⁷ Nekztan pirka miriichičha. Nii muytat pirkaqui sojta tunc pusin metro miriichičha, žoñiž metružtan miriita, jalla nuž.

¹⁸ Muytat pirkaqui jaspe maztan pirkitatačha. Watjaqui kori puru kjuyanacchiztačha, limpu ispijužtakaz. ¹⁹ Nižaza wajt muytat pirkiž simintunacaqui c'achja maznacžtan alajitatačha. Primiruqui jaspe maztan, segunduqui zafiro maztan, terceruqui ágata maztan, cuartuqui esmeralda maztan, ²⁰ quintoqui ónice maztan, sextuqui cornalina maztan, septimuqui crisólito maztan, octavuqui berilo maztan, novenuqui topacio maztan, decimuqui crisoprasa maztan, unodecimuqui jacinto maztan, duodecimuqui amatista maztan. ²¹ Nižaza nii tuncapan zanaqui tuncapan perla maznacžtan paatatačha. Zapa zanaqui tsjii perližtankaz paatatačha. Wajt chawc calliqui kori puru paatatačha, limpu ispijužtakaz.

²² Wajtquiz ana timplu cherchinčha. Tjapa azziz Yooz Jiliržtan Uuzažtakaz Jesucristužtan, jalla ninacaqui wajt timplu cuntačha. ²³ Nižaza nii wajtquiz kamcan, anaž tjuñimi jiizmi pecasačha, kjanzjapa. Yoozpachaž kjančha, Jesucristužtanpacha. ²⁴ Nacionanacquitztan liwriita žoñinacaqui Yooz kjanquizkaz ojklayaquičha wajtquiz kamcan. Nižaza

yokquiz mantíñi reynacaqui nii wajtquin honora zjijcaquičha. ²⁵ Majiñ zita zana cjetžtaž želaquičha. Nižaza anaž ween želaquičha. ²⁶ Tjapa nacionanacž honora chjichtaž cjequičha nii wajtquin. ²⁷ Jalla nii wajtquizqui anaž anawali kamañchizqui luzasačha. Nižaza Yooz chjaawjkatta žoñinacami ana luzasačha, nižaza incallní žoñinacami ana luzasačha. Jakziltiž tjuut Uuzaštakaz Jesucristuž liwruquiz cijrtažlaja, jalla ninacakaz Yooz wajtquiz luzasačha.

22

¹ Nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz tsjii limpu puju tjeezičha. Nii puj kjazqui žeti tjaani cjičha. Nii kjazqui ispijužtakaztačha. Yooz mantiz puestuquiztanami, Uuzaštakaz Jesucristuž mantiz puestuquiztanami ulnatčha. ² Nii puj kjazqui wajt chawc call taypiquiz okatčha, puj porap kjuttan žeti tjaani munti pakatčha. Jalla nii muntiqui tuncapan wilta tsjii watquiz pookčha, nižaza tuncapan frutchizza. Zapa jiizquiz fruta pookčha. Nižaza nii munti chjañinacaqui watjanacchiz žoñinaca čhetinzjapačha. ³ Nižaza nii wajtquiz kamñinacaqui ana iya casticž cheraquičha. Yooz Jiliriž mantiz julzmi, Jesucristuž mantiz julzmi nii wajtquiztačha. Ninacž sirwiñinacaqui nii pucultižquiz rispitaquičha. ⁴ Nižaza Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yooz cheraquičha. Nižaza Yooz tjuuqui nii žoñinacž ayquiz cijrtaž cjequičha. ⁵ Nii wajtquiz ween ana želaquičha. Nižaza anaž sir kjanami, anaž lampar kjanami, anaž tjuñ kjanami pecasačha. Yooz Jiliripachaž

ninacžtajapa kjana cjequičha. Nižaza Yoozqui nii wajtquiz kamñinacaqui watay wataž zuma mantaquičha.

JESUCRISTUZ TJONZ TJUÑI WAJILLACHA

⁶ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichičha:

—Tii chiita takunacaqui weraračha, zuma lijitumapančha. Tuquitan Yooz Jiliriqui niiž puntu parliñinacžquiz chiikatchičha. Jalla nii Yoozpachaqui niiž anjila cuchanžquichičha, niiž sirwiñinacžquiz tjeezjapa, čhjulut wajilla wataquičha, jalla nii.

⁷ Jesucristuqui wajillaj tjonla.

Jakziltat tii liwruquiz cjijrta Yooz taku catokačhaja, jalla niíqui cuntintuž cjequičha.

⁸ Wejr Juanqui jalla tinaca cherchinčha, nižaza nonzinčha. Jalla nii nonžcu, cheržcu, nii wejtquiz tjeezñi anjilž yujcquiz quillzinčha, niižquiz rispitzjapa. ⁹ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz chiižinchičha, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yoozquin zakal sirwučha, am irata, nižaza Yooz parti parliñi jilanacaž irata, nižaza tii liwruquiz cjijrta Yooz taku catokñinacaž irata. Jalla nižtiquiztan Yoozquinkaz rispita.

¹⁰ Nekztanaqui wejtquin cjichizakazza:

—Tii liwruquiz cjijrta Yooz taku ana chjojzaka joojoowa. Wajillaž tii taku cumplis tjuñi žcatžinžquičha. ¹¹ Jalla nii timpu tjonan, jakziltat anazuma paacan žejlčhaja, jalla niíqui anazuma kaj paala. Nižaza jakziltat anazuma kuzziz žejlčhaja, jalla niíqui anazuma kuzziz kaj kamla.

Nižaza jakziltat zuma kamañchiz žejlčhaja, jalla niiqui zuma kamañchiz kaj cjila. Nižaza jakziltat Ÿoozquinkaz kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui Ÿoozquinkaz kuzziz kaj cjila.

Nekztan tsjii joraqui cjichičha:

¹² —Nužupan wejrqui wajillal tjonačha. Jalla nuž tjoncan premiuchiz tjonačha. Zapa maynižquiz tja-ačha, ninacaž kamtiquiztan jama. ¹³ Wejrtčha primirquiztanpacha wiricama, nižaza wejrtčha kalltiňtqui, nižaza žerzniňtqui, jaknužt tsjii litra “A”quitztan kalltičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižta.

¹⁴ Jakziltat persun ujnacquiztan pertuntažlaja, jalla ninacaqui limpu ajunta zquitchiztakazza. Jalla nii pertunta žoňinacakaz cuntintuž cjequičha. Nižaza žeti tjaani muntiž frutunacquiztan lulasačha. Nižaza ew wajt zanquiztan luzasačha.

¹⁵ Pero wajt zancu jalla tižta žoňinacaž eclaquičha: tsjii kjutňi kuz tjaani žoňinaca, yat'irinaca, adulteriuquiz ojklayňinaca, žoňi conňinaca, žoňiž paata yooznacžquin rispitňinaca, nižaza tјapa incallňinaca, nižaza tјapa toscar taku pecňinaca. Jalla nii anazuma žoňinacaž wajt zancu eclaquičha.

¹⁶ —Wejr Jesucristutčha. Wejt anjila cuchanžquichinčha, tјapa icliz žoňinacžquiz tii takunaca ticlarzjapa. Wejtquiztan David jiliri qui tјoniňčha. Nižaza Davidž majchmaatinacžquiztan wejrqui tјoniňčha. Wejrtčha weenzlak kjantat llijni warawaražtakaz.

¹⁷ Espíritu Santuqui Jesucristužquiz kuzziz žoňinacžtan “Jesucristuqui tjonla” cjičha.

Nižaza jakziltat tii chiita taku nonznačhaja, jalla niizakaz “Jesucristuqui tjonla” cjila.

Jakziltat kjaztakaz Yooz zuma kamaña ancha pecčhaja, picha, Yoozquiztan zuma kamaña tanzjapa. Nužullakaz tanznasačha. Zuma žeti tjaani kjaztakazza nii zuma kamañaqu.

18 Jakziltat tii liwruquiz cijrta Yooz taku nonžaja, jalla niižquiz chiižinžcučha, tuž cjican: Jakziltat tii cijrta Yooz taku yapačhaja, jalla ninacžquizi qui tii liwruquiz cijrta anawalinacaž wataquičha. **19** Nižaza jakziltat tii liwruquiz cijrta Yooz taku t'upznačhaja, jalla niiž tjuu Yooz liwruquiztan jurtaž cjequičha; nižaza zuma Yooz wajtquiz anaž luzasačha; nižaza tii liwruquiz cijrta zumanaca ana niižtajapa cjequičha.

20 Jalla tii takunaca ticlarňi qui tuž cjičha:

—Ultimupan wejrqui wajillal tjonačha.

Wejrzakaz cjiwčha:

—Jalla nužoj cjila. Amén. Jesucristo Jiliri, jalla nuž tjona.

21 Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančhucaquiz zumaj cjiskatla. Nužoj cjila. Amén.

Ew Testamento: Chipay Tawkquitztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022**

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184